

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZOMBAT október 23.

293. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Gazdasági béke

A kongresszusok idejét éljük. A háboru után a remény fuldokló fátylafénye s a reménytelenség hamusóje között kóvályogtunk egyik kongresszusról a másikra. Az egyik békét ígért, a másik harcot hirdetett a békéért. A béke szívárványa, a béke délibábja után rohantunk, dőre gyermekek, elestünk az út porába, de fölkelve bukdácsoltunk tovább az újra-összeroskadásig.

A német szellem gögje teremtette meg Nietzscheben az *Übermensch* fogalmát és szavát; a háboru utáni kongresszusok megteremtették az *Überstaat* gondolatát, követelését és programját. A háboru alatt is alakultak csoportok, egyesülések, melyek egy nagyobb keret szélesebb perspektívájába igyekeztek elhelyezni az államok fejlődéséről vallott meggyőződésük gyakorlati mintáit. A német államok *Zollverein*-e, a latin vámuniók szervezete, a Mitteleurópa gondolata, a Berlin-Bagdad vasutépítés gazdasági és politikai terve, Cecil Rhodes brit-konfederáció koncepciója legalább látszat szerint mind az államok és nemzetek integrálódásának irányában haladt, holott csupán uralmi tervek tetszetős dekorációi, expanzív szellemű, imperialista törekvésű programok *kulturku-lisszái* voltak.

A háboru után azonban más szellem, más lelkeség, más tömegakarát vonult be a kongresszusok padjai közé. A dekorációból *lényeg* lett, a kulisszákban a béketemplom fundamentuma. Ma már nem lehet, legalább a megbélyegző leleplezés veszélye nélkül, békeszólásokkal imperialista törekvéseket takarni, szentelt vízzel nem lehet — gyújtogatni s nem lehet galambszárnyakkal öltöztetni fel a keselyűt. Ne is gondoljunk a Népszövetségre, ahol a diplomáciai szertartásokat a tökéletesség legmagasabb fokára emelték, de a leszerelési konferenciák, a páneurópai gondolat összejövetelei, az interparlamentális és kisebbségi uniók, a vámunió konferenciái, a nagyobb gazdasági egység megteremtését célzó törekvések monográfiái és meetingjei világosan mutatják az emberiség tántorgó léptei által kijelölt ösvény irányát.

Most a kereskedelemi kamarák jöttek össze nemzetközi konferenciára, hogy a gazdasági élet hivatalos vezetői együtt állapítsák meg Európa népei talpraállításának közös feltételeit. A kongresszusnak nem programszerű, de valóságos célja — a gazdasági kibékülés útjának kijelölése. Gazdag és véres tapasztalatok segítették elő ennek a gondolatnak érlelését. A Ruhr-megszállás — hogy ne menjünk messzebb a példák felsorakoztatásában — azt igazolta s a franciák előtt talán még döntőbben, mint a németek számára, hogy a *gazdasági élet törvényeit a legerőszakosabb hatalom a legvédtelenebb ellenféllel szemben sem tudja érvényteleníteni*. A német és francia nehézipar megtalálta egymást s ezt az összetalálkozást most kullogva igyekszik követni a politika.

A háboru alatt nemcsak tízmillió munkás pusztult el, de elpusztult Európában az emberek által alkotott javak egyharmad része, Európa elszegényedett: aranykészletének

majdnem a fele — amerikai kivándorló lett. Európa gabonatermése egyharmadával csökkent, Európa — *proletárrá* zuhlott. A proletár világ-részeknek politikai felfogása, gazdasági törekvései is kezdenek merőben ellenkezni a feudális és militarista háboru előtti ideológiájától. Feudális korában lehetett exkluzív, rátarti és fajgógos, de mióta proletár, a *proletárok egyesüljetek*-vezényszavára hangolja szavának és cselekedetének ritmusát.

Ha a francia nehézipar meg tud

egyezni a német nehéziparral s ha a francia munkást a német munkástól nem választják el sem gazdasági, sem érzelmi ellentétek, a két *nemzet* békekötése után talán békét köt majd a két *állam* is. Az egységes európai koncepció utját vezetik a valóság felé azok a megegyezések, mely a társadalmi rétegződés vízszintes irányában igyekszik kapcsolatot teremteni azok között, akiket a nemzeti és faji érzés függőlegesen ható ereje tartott távol egymástól eddig. A fejlődés iránya megváltozik, a

nemzeti összetartozandóság különböző társadalmi osztályokat egybefűző *függőlegese* helyett a különböző országokban élő, de ugyanazon társadalmi osztályhoz tartozó erőtevézőket tereli össze a *vízszintesen* ható gazdasági erő.

A politikai béke csak a gazdasági kibékülés tette válása után köszönhet ránk. A gazdasági kibékülés *nemzetteletti* gondolatát, követelése nemzetközi tényezővé vált. S az igazságot nem lehet feltartóztatni, ha egyszer felismerték.

Megerősödött a kormány helyzete

Pasics leszerelte harcias hiveinek akcióját — A parlamentben a beteg miniszterelnök helyett Ninesics olvasta fel az új ülészakot megnyitó királyi ukázt — Megválasztották a pénzügyi bizottságot

A miniszterelnök felgyógyulása után megtörténik a kormánykoalíció kiszélesítése

Beogradból jelentik: A radikális klub péntek délelőtti ülést tartott, a melynek eredményét

az Uzunovics-kormány újabb sikeréül könyvelik el.

Az ülésen a pénzügyi bizottság tagjainak jelölésével foglalkoztak és

az ugvevezett Pasics-csoportnak az volt a terve, hogy a saját soraiból fogja megejtetni a jelöléseket.

Ezt a mozgalmat azonban sikerült leszerelni, úgy hogy a pénzügyi bi-

zottság régi radikális tagjait jelölték, csupán a lemondott *Nesics* Szeván helyére került *Gnyatics* Koszta, a miniszterre kinevezett *Jovanovics* Vása helyére pedig *Puzderlijevics* Draga. A jelölést a klub egyhangulag ejtette meg. Ezzel

a kormánynak sikerült elhárítani azokat a nehézségeket, amelyek a Pasics-csoport részéről fenyegették.

Politikai körökben ezt *Pasicsnak tulajdonítják, aki türelemre intette harcias hiveit*.

kics-párt egy-egy helyet kap a pénzügyi bizottságban.

Ujból Radonics lesz a pénzügyi bizottság elnöke

A pénzügyi bizottság tagjai megválasztásánál a radikálisok első helyen dr. *Radonics* Jovánra szavaztak, úgyhogy a parlamenti szokásoknak megfelelőleg ujból dr. *Radonics* Jován lesz a pénzügyi bizottság elnöke. Dr. *Radonics* pénteken délután tért vissza Beogradba több hetes csehszlovákiai tanulmányutjáról.

Ujjalakult parlamenti bizottságok

Az igazolóbizottság péntek délután ülést tartott, amelyen elnökké *Leovac* Dragisa radikalist, titkárrá *Preca* Nikola dr. Radics-pártit választották. A legközelebbi ülésen, amelyet írásban fognak összehívni, tárgyalni fogják a beogradi polgármesterré megválasztott *Kumanudi* Koszta dr. összeférhetetlenségi ügyét.

Ugyancsak ujjalakult a törvényhozó bizottság is, amelyen *Jovanovics* Ljuba helyébe *Zsilkovics* Ljubát választották elnökké. Aelnök *Sztankovics* Radics-párti, titkárok *Popovics* Velja és *Jovanovics* Pera radikálisok lettek.

A kormánynak nincs többség a törvényhozó bizottságban

A bizottságok pénteki ujjalakításánál kiderült, hogy a nemzetgyűlés egyik legfontosabb bizottságában, a törvényhozó bizottságban a kormánynak nincs többsége. A bizottságnak negyvenkét tagja van, akik közül husz a kormánykoalíció tagja, huszonkettő pedig ellenzéki. A nagy eltolódás úgy állott elő, hogy a bizottság kormányzóparti tagjai közül négyven *Jovanovics* Ljuba csoportjába léptek be, a Radics-párti tagok közül pedig ketten diszcidáltak.

Mint hogy ilyen módon bármilyen törvényjavaslatot az ellenzék leszávozhat, a kormánypártok foglalkoznak azzal a tervvel, hogy a házszabályokat módosítják és a törvény-

A király megnyitotta a parlament rendes ülészakát

A parlament péntek délelőtti ülést tizenegy órakor nyitotta meg *Szubotics* Nikola dr. aelnök. A beteg miniszterelnök helyett *Ninesics* Momcsilo dr. külügyminiszter olvasta fel az ülészak megnyitására szóló királyi ukázt. Az ukáz a következőképp hangzik:

Mi, Alekszandar, a szerb, horvát és szlovén nép Isten kegyelméből és a nép akaratából király, az alkotmány 52. szakasza alapján a miniszterelnök és a minisztertanács meghallgatása után úgy döntöttünk, hogy a nemzetgyűlés rendes ülészakát 1926 október 26-ára egybehívjuk és október 22-én ezen ukáz felolvasásával megnyitottunk nyilvánítjuk.

Uzunovics Nikola miniszterelnököt utasítjuk, hogy ezen ukázt hajtsa végre.

Topola, 1926 október 21.

Alekszandar

Uzunovics Nikola

A királyi ukázt a képviselők állva hallgatták végig, majd lelkesen megéljenztek a királyt.

Szubotics aelnök ezután az ülést berekesztette és a legközelebbi ülést délután hat órára tüzte ki.

A délutáni ülés

Délután hatkor nyitotta meg a folytatódó ülést *Szubotics* Nikola dr. aelnök. A formások elintézése után az aelnök bejelentette, hogy

Jovanovics Vása közlekedésügyi miniszter törvényjavaslatot nyújtott be a vasutasok szolgál-

ta állandósításának elhalasztására.

A törvény értelmében ez év november elsején kellett volna a vasutasokat véglegesíteni, a közlekedésügyi miniszter javaslata azonban

a véglegesítésnek három évre való elhalasztását kívánja.

A miniszter egyben a sürgösség kimondását is javasolja.

A sürgösségi vitában *Zsebot* szlovén néppárti, *Markovics* Pera demokrata, *Vujics* Dimitrije földművespárti, *Pilko* Pribicevics-párti és *Bazala* horvát föderalista vettek részt. Mindnyájan a sürgösség ellen szóltak és hangsúlyozták, hogy a vasutasok rászolgáltak a véglegesítésre. A többség a közlekedésügyi miniszter javaslatát fogadta el.

Áttértek azután a napirendre: a pénzügyi bizottság, a dalmát agrártörvényt és a vasutasok szolgálati állandósítását tárgyaló bizottság tagjainak megválasztására.

A szavazatok összeszámlálásánál kiderült, hogy összesen kétszáznyolcvanhárom szavazatot adtak le. A hányados 9.12. A radikálisok közül tizenegyen hiányoztak, a Radics-párt tagjai közül négyen és az ellenzékben tizenöt. A hányadosnak megfelelőleg a radikálisok közül tizenhárman, a Radics-pártból tizenöt, a demokraták közül hárman, a muzulmánok, klerikálisok, Pribicevics-pártiak kettő-kettő, a földműves és német párt, a horvát föderalisták, *Jovanovics* Ljuba és a Ni-

hozóbizottságot minden ülészakban újra választják. Amennyiben a házszabálmódosítás rövidesen megtörténik, még a most kezdődött ülészakra új tagokat választanak a törvényhozóbizottságba.

Uzunovics betegsége miatt késik a szlovén néppárt kormánybalépése

Radics István pénteken még Beogradban tartózkodott és délelőtti résztvevett a horvát parasztklub ülésén. Amikor onnan távozott, az újságírók megkérdezték, hogy áll a szlovén néppárt kormánybalépésének az ügye. Radics a következőket mondotta:

— *Elvileg ez már el van intézve.* Ha Uzunovics betegsége közbe nem jön, a kérdést már formálisan is megoldottuk volna.

Arra a kérdésre, hogy milyen tárcát kap a kormányban a szlovén néppárt, Radics azt válaszolta, hogy Korosecsek is olyanok, mint a horvát parasztpárt: nem tárcát, hanem munkát akarnak.

Végül elmondotta Radics, hogy a klubülésen a földmivelésügyi és közlekedésügyi minisztérium költségvetésével foglalkoztak és szóba hozták a monopolizációs ügyeit is. Sok panasz hangzott el a képviselők részéről a dohánytermelőkre kirótt súlyos büntetések miatt. Különösen azt kifogásolták, hogy a dohánytermelők nemcsak pénzbüntetést, hanem elzárást is mérnek ki és a monopolizációs ügyeknél vádló is, bíró is.

Pribicevics a Száván-inneni radikálisokról

A Recs pénteki számában Pribicevics Szvetozár a Száván-inneni radikálisok helyzetével foglalkozik abból az alkalomból, hogy a dalmáciai radikálisok Radics elleni beadványát a radikális párt figyelmen kívül hagyta.

— Ez azt jelenti — írja Pribicevics — hogy a Száván-inneni radikálisoknak nincs sulyuk, ők a kilencedik lyuk a radikálisok furulyáján. Ó, Száván-inneni radikálisok — folytatja Pribicevics — csak arra vagytok jók, hogy huzzátok a radikálisok szekerét és megválasszátok azokat a műnagyságokat, akik Diogenes lámpájával sem találhatnak mandátumot Szerbiában. Ha politikáról van szó, a vezetők azt mondják nektek: fogra a nyelvet.

Trifunovic Misa egy óras tanácskozása Pasicsai

Péntek délután felkereste Pasics Mihajlović Ilija, a radikális klub elnöke, utána pedig Trifunovic Misa közoktatásügyi miniszter, aki több mint egy óra hosszat tanácskozott a pártvezérrel. Trifunovic Misának Pasicsnál tett látogatása nagy felhajtást keltett, mert a közoktatásügyi miniszter a radikális párt centrumának egyik legexponáltabb vezetője.

A Pribicevics-párt a kormányviség parlamenti megoldásáról

Grizogono Pribicevics-párti volt igazságügyminiszter javaslatot nyújtott be a parlamenthez, amely szerint a parlament szólítsa fel a kormányt, adjon magyarázatot arról, mi volt az oka, hogy a kormány e hó 13-án lemondott és lemondását 17-én visszavonta. A javaslat kéri a sürgősség kimondását és azt, hogy a tárgy fontosságára való tekintettel a házszabályok 68. szakasza értelmében ne utalják a javaslatot külön bizottság elé, hanem azt a parlament plénuma azonnal tárgyalja le.

Sürgetik a vajdasági községi választásokat

Boskovics Dusan Pribicevics-párti képviselő törvényjavaslatot nyújtott be a vajdasági községi választások kiírására vonatkozólag. A javaslat sürgősség kimondását is kéri. A Pribicevics-párt ezzel vitát akar provokálni a parlamentben a vajdasági közállapotokról.

Nyolc betörést vallottak be

a Noviszadon letartóztatott nemzetközi betörők

Több mint egy félmillió dinárt loptak — A zagrebi műegyetemen elkövetett betörést tagadják

Minden nap azt bizonyítja, hogy helyes volt a noviszadi rendőrségnek az a feltevése, hogy Ihring József és Szabó István személyében az utolsó évek legveszedelmesebb betörői jutottak az igazságszolgáltatás kezére, amelyet az utóbbi hónapokban Horvátszlovonországban, Szlovéniában és a Vajdaságban elkövettek. Érdekes, hogy éveken át nem követtek el közhatóságok annyi betörést, mint az utóbbi hónapokon és jogosult volt a rendőrség feltevése, hogy ezeket a betöréseket ugyanazok a személyek követték el.

A zagrebi műegyetemen ezévi március 5-én elkövetett betörés alkalmával a zagrebi rendőrség, nemkülönben a néhány nappal később Ptujban, az adóhivatalban és a járásbírószálon elkövetett betörések alkalmával a ptuji rendőrség is kétséget kizárólag megállapította, hogy a betöréseket az a betörő társaság követte el, amelynek Ihring és Szabó a vezetői.

Ihring már csütörtökön reggel bevallotta Rákics Radenkó rendőrkapitánynak, hogy a ptuji kettős betörést ők követték el és ezalkalommal 210.000 dinárt loptak. Ihring péntek reggelre beszéde-sebb lett és további hét közhatóságban elkövetett betörést vallott be. Beismerte, hogy az apatini főszolgabírószálon, a becskeréki gimnáziumban, a noviszadi gimnáziumban, a breskai főszolgabírói hivatalban, a szentai gimnáziumban, a mitrovicai törvényszékben és az oszijekai főispáni hivataloknál elkövetett betöréseket Szabóval együtt követték el. Ihring azt vallja, hogy azért törték be mindenkor közhatóságokba, mert aránylag ezek a betörések jártak a legkevesebb rizikóval.

Ellenben Ihring a leghatározottabban tagadja, hogy a zagrebi műegyetemen elkövetett betörést ők követték volna el. Szintugy tagadja, hogy a Jovánovics Tószó bankhivatalnoknál ezévi tavaszán elkövetett ékszerszállásban részükk volt.

lyezze az ország területén a krematórium építését.

A püspöki kar elhatározta, hogy az Amerikában levő jugoszláv katolikus kolóniák részére imakönyveket és vallási iratokat küld, mert a chicagói eucharisztikus világkongresszusról visszatérő püspökök szerint a kolóniák vallási élete a legelhanyagoltabb. Ezért agítálni fognak, hogy minél több gimnáziumot végzett jugoszláv diákot helyezzenek el az amerikai szemináriumokban.

A püspöki kar megállapította, hogy a mai nők és leányok túlságosan a divat és a tánc hatása alá kerültek, ami káros hatással van a morális evolúcióra.

A püspöki kar tisztességtelenségnek és erkölcsetelenségnek nyilvánította a modern táncokat és a modern divatot.

Ez ellen az egyház minden erejével küzdeni fog, mert a divatörültek demoralizálják a hívők lelkiéletét.

A kongresszus ezután még számos aktuális hitéleti kérdést tárgyalt meg, többek között elhatározta, hogy Szent Ciril ezredik születésnapját, mely 1927-ben lesz, az ország minden helyén fényesen megünnepeli. Az erre vonatkozó előkészületeket még ez év folyamán megkezdik.

A püspöki kar konferenciája, amelyen Monsignore Pellegrinetti pápai nuncius is résztvevett, több belső egyházi kérdés megvitatása után véget ért. A püspökök legnagyobb része a konferencia befejezése után még aznap elutazott Zagrebból és visszatértek székhelyeikre.

A sanghaji hadsereg újabb sikerei

Az Egyesült-Államok kormánya csak a pekingi kormányt ismeri el

Londonból jelentik: Sanghaiból érkező jelentés szerint Sun-Csun-Fang sanghaji főkormányzó csapatai csütörtök hajnalban visszavették Kaszing várost, amelyet a kantoniakhoz átpártolt cse-kiangi hadsereg két nappal ezelőtt foglalt el.

Sanghainál a sanghaji csapatok offenzívája eredménnyel halad előre.

Washingtoni jelentés szerint Kellog államtitkár a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy az Egyesült-

Államok kormánya a különböző kínai tartományok kormányait mindaddig nem ismerheti el, amíg a központi hatalom gyakorlása — ha látszólag is — a pekingi kormány kezében van.

Az Egyesült-Államok kormánya egyelőre csak a pekingi kormánnyal tárgyal hivatalosan.

Amerikai lapjelentések szerint egyébként a kanton kormányát a kanton tartomány székhelyét Kantonból Vu-Csangba tette át.

A modern táncok és a divat ellen harcot hirdet a jugoszláv püspöki kar

A vallásoktatásnak a törvényben való biztosítását követelik a zagrebi püspöki konferencia határozatai

Zagrebból jelentik: A jugoszláv katolikus püspöki kar rendez évi konferenciáját csütörtökön fejezték be. A konferencián Bauer Antal dr. zagrebi érsek elnökölt és azon résztvettek dr. Dobrecsics Nikola bari érsek, dr. Sarics Iván boszniai érsek, Rodics Rafael beogradi érsek, bánati apostoli adminisztrátor, dr. Jeglics Antal ljubljana püspök, dr. Karlin András maribori püspök, páter Misics Alajos mosztári püspök, páter Garics József banjalukai püspök, dr. Marusics József modrusi püspök, Akszamovic Antal gyakovói püspök, baranyai apostoli adminisztrátor, dr. Nyárádi Dénes kruseváci görögkatolikus püspök, dr. Mileta Jeromos szibeniki püspök, zárai apostoli adminisztrátor, dr. Bonefacius Quirinius spliti püspök, Szrbenics József dr. krki püspök, Barlies Vlaho dubrovnikai segédpüspök, Budanovics Lajos bácskai apostoli adminisztrátor, Rozics Ferdo apostoli katonai vikárius és Milosarics Antal generális vikárius, a katori püspök helyettese.

A konferencia üdvözlő táviratot intézett XI. Piusz pápához és Alekszandar királyhoz. Ugy Beogradból, mint Romából másnap választáviratot kaptak a püspökök.

A jugoszláv püspöki kar szolidaritását fejezte ki a mexikói püspökökkel, majd megválasztották a bizottságokat, amelyeknek határozatait azután a plénum elé kerültek. A konferencia határozatairól a sajtóval a következőket közölték:

— A püspöki kar memorandumot intézett a közoktatásügyi miniszterhez. A memorandumban a püspökök

követelik a vallásoktatásnak az iskolatörvényben való biztosítását.

A konferencián kimutatták mindazokat

a károkat, amelyeket a katolikus püspökök az agrárreform révén szenvedtek. A konferencia megállapította, hogy a püspöki vagyon nem feudális birtok, hanem alapítványi vagyon, amely kulturális célokra szolgál. Az agrárreform-miniszternek az a rendelete, amely megengedi a nagybirtok eladását, illetve parcellázását, nem ért cél. A püspöki kar memorandumot intézett az agrárreform-miniszterhez és kérte, hogy az agrárreform által lefoglalt földek után ne kelljen adót fizetni.

Az évi költségvetésben a katolikus egyház részére felvett összeg huszonhét millióval kevesebb, mint amennyi a katolikusok számára és az alkotmány 102. szakasza alapján az egyházat megilletné. A püspöki konferencia elhatározta, hogy kérni fogják a vallásügyi minisztert, hogy a jövő évi költségvetésben pótdadják ezt a hiányt. Követelik a kongrua kérdés rendezését és azt, hogy adjanak a lelkészeknek legalább havi ezer dinár drágasági pótlékot, mint amennyi az állami tisztviselőknek is van.

A püspöki konferencia a beérkezett panaszok alapján

tiltakozott az ókatolikus egyház hatásköri túllépése ellen.

Az ókatolikus papok ugyanis jogellenesen római katolikusokat is megeskettek.

A püspöki kar a legerélyesebben állást foglalt a halottégetés ellen, amit pogányszokásnak minősítettek s kijelentették, hogy ez ellen az egyház teljes erejével küzdeni fog. Határozatot hoztak, hogy beadvánnyal fordulnak a vallásügyi miniszterhez, hogy minden akció, minden propagandát, amely a halottégetés érdekében történik, tiltsou be és ne enged-

Kirabolták

a sentai vasúti ruhatárt

A sentai állomás a vasúti tolvajok és hamisjátékosok központja

Szentáról jelentik: Rejtélyes bűnügy foglalkoztatja a sentai rendőrséget. Csütörtökön este Radovanovic Petár vasúti málházó, aki az állomási ruhatárt is kezelte, mielőtt elment vacsorázni, hat óra-
kor bezárta kulccsal a garderoab ajtaját és amikor kilenc óra körül visszatért az állomásra, legnagyobb meglepetésére, az ajtót nyitva találta. Az ajtón feszítésnek semmi nyoma sem volt. Radovanovic átvizsgálta a letétbe helyezett holmikat és megállapította, hogy eltűnt egy zagrebi kefégyári utazónak és egy noviszadi csipkekereskedőnek drakkal telt nagy bőröndje és Nagymélykúti Ferenc sentai kereskedőnek értékes kézitáskája fontos iratokkal.

A lopást az teszi titokzatosabbá, hogy az állomás állandóan utasok, rendőrök, vasúti hivatalnokok és munkások tartózkodnak, akik semmit sem vettek észre. Radovanovic azonnal jelentést tett az állomásfőnökségnek és a vasúti rendőrségnek, amely nyomban megindította a nyomozást.

Pénteken reggel mezel munkások jelentették az állomásfőnökségen, hogy az állomás közelében, a Fehér-malom melletti kukoricás tövében megtalálták a kefégyári utazó késsel tevégtött bőröndjét, amelyből csak kevés áru hiányzott.

A károsult utasok büntető feljelentést tettek a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, a vasúttól pedig huszezer dinár kártérítést követelnek.

Ignjatovics bűnügyi kapitány pénteken egész nap flytatta a nyomozást és már megállapította, hogy a sentai vasutállomás is szervezett banda garázdálkodik. A banda tagjai törték fel és fosztották ki július hónapban a Noviszadról Szamosra áthelyezett Zsivojnovics állomásfőnök butorszállító kocsiját és az egyre gyakrabban megismétfődő vasúti zsebmeteszéseket is a tolvajbando tagjai követik el. Konkrét adatok kerültek a rendőrség birtokába arról is, hogy a vasúti gyűszű- és kártyajátékosok központja is Senta. Innen indulnak el az utasok kifosztására és ide térnek vissza zsákmányukkal a hamisjátékosok. A rendőrség több gyanúsítottat már orizetbe is vett, de nevüket a nyomozás érdekében még nem közlik a nyilvánossággal.

Néhány napon belül újabb szenzációs leartóztatásokat várnak.

KISEBBSÉGI ÉLET

Magyar közigazgatás címen hosszabb cikket ír a bukaresti Universul, melyben elpanaszolja, hogy a csatolt területeken, főként Erdélyben vagy egészen magyarul megy a közigazgatás, vagy pedig olyan rossz románsággal, hogy az kicsufolása mindennek, ami román. A lap szövegét, hogy a brassómezei Hétfaluban a községi dobos csak magyarul dobol; hogy a brassói CFR raktáránál a gépszemélyzet naplóját magyarul vezeték, aminek lefordítására külön hivatalnokot tart a román állam. A legnagyobb fájdalom az Universulnak, hogy az erdélyi vonalakon használt mozdonyok a MÁV szabályrendelete alapján adják a fűtyjelzéseket. »...egész Erdélyben — írja a lap — a mozdonyok sípjá még ma is a MÁV. utasításai szerint fűtyül — és ez jelképezi a románok ezer éves mártírúját, de jelenti egyúttal a magyarok számára a megálmódott revánst.»

*

Az erdélyi tanfelügyelőségek egyre-másra utasítják el azokat a zsidó tanulókat, akik — a minisztérium rendelete értelmében — magyar tagozatba akarnak beiratkozni. A legnagyobb buzgósággal a dévai tanfelügyelő dolgozik, a kinek önkényes eljárását a dévai magyar párt a következő beadványban ismertette a párt kolozsvári központjával: »A dévai tagozat folyó hó 17-én hozott határozata folytán van szerencsénk közölni, hogy a dévai tanfelügyelőség megtagadta Hecht Farkas dévai kereskedő azon kérelmét, hogy gyermeke továbbra is a dévai református elemi iskolát látogathassa azon egyedüli indokból, mivel zsidónak nem lehet anyanyelve a magyar. Ez a határozat és különösen annak indokolása ellenkezik fennálló törvényeinkkel és méltán keltett széles körben megütközést. Tisztelettel kérjük tehát, méltóztassék ezt illetékes helyen szóváltani és minden befolyását latba vetni, hogy a súlyos tévedésen alapuló elv elejtessék. Megjegyezni kívánjuk, hogy egy a szóbanforgó tanuló, mint a nevezett tanfelügyelőség által 18048—926. számú határozatával hasonló irányú kérelmével elutasított Battyáni M. az előző években is a dévai református iskolát látogatta.«

*

A magyar mozifilmszövegek ellen nemrégiben, mint ismeretes, a szlovén nyelvű miniszter rendeletet adott ki. A rendelet a legszigorúbban eltiltotta a magyar filmszövegek vetítését azokban a városokban, ahol a nemzeti kisebbség számára nem éri el a huszonöt százalékot. Bár a minisztérium hallgatóságosan hozzájárult a magyar feliratok vetítéséhez, az egyes járási főnökök ragaszkodtak a rendelet betartásához és a szövegvetítést eltiltották. A magyar mozikközönség erre csendes bojkottot kezdett a cseh szöveget vetítő mozikkal szemben, aminek az lett a következménye, hogy a mozikk deficitel dolgoztak. A mozikk vezetői, látva, hogy a nyelvrendelet ellen hiába küzdenek, elhatározták, hogy csak szombaton és vasárnap, esetleg más ünnepnapokon tartanak előadást mindaddig, míg a tehatalmu minisztert nem tudják meggyőzni arról, hogy a magyar szöveg eltiltása miatt mind csödbe jutnak a szlovén mozikk.

*

Marosvásárhely város, melynek a magyar Bernády György a polgármestere, nemrégiben kifizette régi tartozását a budapesti bankoknak. A bukaresti Cuvantul a tartozás kifizetése miatt élesen megtámadta Marosvásárhely tanácsát. A lap mindenekelőtt elpanaszolta, hogy a tanács megválasztott magyar tagjai közül többen nem tudnak románul, így Bernády polgármestert a nyár folyamán helyettesítő dr. Sebastyén Miklós ügyvéd, aki az állandó választmány tagja, sem bírja az állam nyelvét. A Cuvantul szerint Bernády a tisztviselők előléptetésénél és alkalmazásánál a magyar tisztviselőket előnyben részesítette a románok rovására; továbbá a városi tanács ötmillió lejt fizetett ki a budapesti bankoknál fennálló tartozásokra, anélkül, hogy ez a városra nézve előnyös lett volna, a Magyar Aszfalt Rt.-nek pedig 1,600,000 lejt fizetett ki a város, holott a részvénytársaságnak nincs is követelem. A bukaresti lap támadásáról a városi tanács egyik tagja a következőket mondotta:

— A budapesti intézetekkel és a Magyar Aszfalt Rt.-gal szemben fennálló aranykorona tartozásnak most lejben való megfizetése a városnak eminens érdeke volt. Ennek szükségét még a Dandea idejében, általa összehívott szakértői ankét is megállapította. A városi tanácsnak megválasztott tagjai pedig, akik az adófizető polgárságot igazán

képviselik, egyértelműen követelték ennek az előnyös tranzakciónak minél sürgetőbb keresztülvitelét. A város pénzügyi bizottsága és tanácsa éppen ezért mindezekhez egyhanguan járult hozzá. A városi tanács egyébként legutóbb tartott ülésén foglalkozott a Cuvantul támadásaival és elhatározta, hogy e támadásokban foglalt vádakat megvizsgálására bizottságot küld ki, amelyben román részről dr. Russu Aurél volt képviselő, dr. Sulica Nicolae tanár, dr. Pantea János ügyvéd, a magyarság részéről pedig Jaross Béla apátplebános és dr. Fekete Andor ügyvéd vesznek részt.

Hatszázötven halottja van a kubai katasztrófának Floridát elkerülte az orkán

Newyorkból jelentik: Havannai jelentés szerint a ciklon halálos áldozatainak száma Kuba szigetén ötvennyolc volt, kétezeröttszáz ember pedig a vihar következtében megsebesült. Az orkán háromszázhuszonöt épületet döntött romba. A legnagyobb anyagi kár a kubai cukoripart érte, amennyiben negyven cukorgyár majdnem teljesen elpusztult.

Miamiból érkező hírek szerint az orkán Florida déli partján hirtelen irányt változtatott, úgy hogy a katasztrófa Miamit elkerülte. Az orkán ereje Délfloridában már alábbhagyott és a ciklon órákenti sebessége már százhusz kilométer volt. Miamiban szerda óta zuhog az eső és az orkán ereje valószínűleg a Miami felett levő hatalmas felhőtömegben tört meg. Ugy látszik, hogy

Florida túl van minden veszélyen. Londoni jelentés szerint a Kubából érkező újabb táviratok sokkal borzalmasabbnak festik a katasztrófát, mint amilyennek azt az első órákban hitték. A legutóbbi táviratok szerint Kuba szigetén eddig hatszázötven a halottak és háromezer a sebesültek száma. Valószínű azonban, hogy ezek a számok még emelkedni fognak, mert a házak romjai alatt még sok holttest hever és a tenger hullámai is állandóan partravetítik a tengerbe fult matrózok és utasok holttestét.

A sziget talajából gázok törnek elő, amelyek robbanásokat és tüzeket okoznak. A tengerparton minden növényzet elpusztult.

Kuba szigetén eddig hatszázötven a halottak és háromezer a sebesültek száma. Valószínű azonban, hogy ezek a számok még emelkedni fognak, mert a házak romjai alatt még sok holttest hever és a tenger hullámai is állandóan partravetítik a tengerbe fult matrózok és utasok holttestét.

A sziget talajából gázok törnek elő, amelyek robbanásokat és tüzeket okoznak. A tengerparton minden növényzet elpusztult.

Hét bánati esperes memoranduma

Hogyan robbant ki a harc az érsek és a hívők között? Három kortörténeti dokumentum — Büntető feljelentés a hét bánati esperes ellen

Becsckerekről jelentik: A legutóbbi napokban újból fellángolt becsckereki katolikus háborúságnak van egy kicsiny, de annál érdekesebb epizódja, amely jellemzi a háborúságnak szembenálló feleket és az egész küzdelmet öszintén megvilágításba helyezi.

Rodics Rafael érsek szeptember 8-án tért vissza Becksckerekre hónapokig tartó amerikai útjáról. Mikor elment, akkor jött létre a béke és mire megjött, bizonyos köröknek, akiknek hiúsága volt megsértve, az volt az érdeke, hogy ez a béke felboruljon. Ezért az összes bánati kerületi esperesek rendeletet kaptak, hogy szeptember 9-én reggel valamennyien jöjjenek Becksckerekre. A mitsem sejtő espereseknek aztán megmagyarázták, hogy az egyház érdekében fel kell keresniük az érseket és át kell nyújtani neki egy már előre elkészített memorandumot. A derék esperesek szólnélkül engedelmességek, felkeresték testületileg az érseket és a következő rendkívül érdekes, valóságos kortörténelmi dokumentumot jelentő memorandumot nyújtották át neki:

Nagyméltóságú és Főtisztelendő Érsek, Kormányzó Ur!

Kegyelmes Atyánk!

A Nagyméltóságod főpásztori kormányzósága alá tartozó Bánati Egyházmegye kerületi esperesei mindenkor kész engedelmességgel várják és hajtják végre azon rendelkezéseket, amelyeket az egyházkormányzat böles megfontolással egyházunk érdekében és a hívők javára kibocsát. A köteles engedelmességen felül nagy munkaképességünket és lelkesedésünket ajánljuk fel Nagyméltóságodnak csekély segítségül azon apostoli munkájában, melyre ISTEN rendeléséből és a SZENTATYA bizalmából vállalkozott.

Csak természetesnek találtuk, amiként a szomszédos bácskai egyházmegyében is megtörtént, hogy Nagyméltóságod egységes alapszabályt adott valamennyi egyházközségre részére, mégis azzal a mindennel számoló és esetleges régi jogokat is tisztelő intézkedéssel, hogy amennyiben a helyi viszonyok és körülmények a közös alapszabályok indokolt kiegészítését igényelnék, úgy ez egy-

házfőhatósági jóváhagyással megtörténhetik.

A legmesszebbmenő nagylelkűség, a mely ez elhatározásban megnyilvánult, senmi körülmények között sem számolható azzal, hogy terve, mely az egyseget és benne az erőt célozta, épp azon részről találjon ellenkezésre, ahonnan támogatásra számított. Azok a nyilvánosság előtt elhangzott szavak, hírlapi közlemények, amelyek közbotránközöst váltottak ki, kiáltóan rámutatnak eredményeinkre. Elfogultság, személyeskedés, egyéb beteges kilengések sugallták az akciókat, melyek az egyházmegye csaknem minden plebániáját behálózták, tévedésbe ejtették olvanyira, hogy a legbékésebb, lepedánsabb hitközségekben ma oly izzó a hangulat, hogy az egyházközség vezetése szinte lehetlenné vált.

Fájó szívvel állapítjuk meg, hogy az egyházzomboló szellem Veliki Becksckerekről árad a perifériákra. Egyházunk, hivesünk javáért aggdó lélekkel, köteles engedelmességgel járunk Nagyméltóságod színe elé azon kéressel, méltóztassék ezen kimondottan szabadkőműves szellem lelküket mételező aknamunka további terjedésének gátat vetni. Az áldástozó kezeknek sutfaniok is kell, ha Krisztus egyháza elleneinek letöréséről van szó. A csendes és biztos építés idejében a forradalmi elemeket ki kell kapcsolni, érvényesülésüket lehetlenné tenni.

Alázattal kérjük Nagyméltóságodat, hogy a béketörés hosszú hónapjai után a mételező bajt csirájában irtsa ki azáltal, hogy dr. Várady Imre urat egyházmegyei ügyészi állásából elmozdítani, neki és társainak az egyházi életben való vezető befolyását fellüggesztés által lehetlenné tenni méltóztassék, mert csak így távolítható el a testből a fertőző betegség, mely egyházi szervezetünket teljes romlással fenyegeti.

Nagyméltóságodnak kezét csokolják: Brenner Frigyes apost. protonotar, torontáli főesperes, vel. kikindai ker. esperes és városi plebános, Herresbacher Dénes pápai titkos kamarás, kanjizsai esperes, Fábrián Dénes, crnjai ker. esperes, Schuszmer Rezső pancsevoi ker. esperes, Schelling József kovini ker. esperes, Endresz Jakab vrsaci ker. esperes.

*

Ez az a nevezetes okmány, amelyből az egész fellángolt katolikus háboru-

ság kiindult. Az érsek a konzisztórium ülés elé terjesztette ezt a memorandumot, az ülésen pedig résztvett a memorandum értelmi szerzője is, akinek nagy befolyása keresztülvitte, hogy az érsek az egyháztanács feloszlását és Várady Imrének ügyészi állásából való elbocsátását határozta el. Szeptember 29-én az érsek aláírt egy pástorlevelet, amely fenti memorandummal kezdődik és azzal végződik, hogy az egyháztanács feloszlását rendeli el. Ugyanakkor dr. Várady Imrének is megküldi a memorandumot a következő kísérő levéllel:

Nagyságos dr. Várady Imre urnak, ügyvéd

Veliki Becksckerek.

Alig hogy chikagói utamról visszatértem székhelyemre, már e hó 9-én megjelent előttem Méltóságos és Főtisztelendő Brenner Frigyes apostoli protonotárius, torontáli főesperes, vel. kikindai kerületi esperes és városi plebános vezetése alatt Apostoli Kormányzóságom teljes esperesi kara és előszóval is előadták, írásban is benyújtották a mellékelt memorandumot. A legfájdalmasabb nekem, hogy adataik valóságát közvetlen tapasztalatból magam ismerem legjobban.

Bizony nagyon megtévelyedtek azok és fölötté megtévesztettek engem, kiknek ajánlatára annakidején Nagyságodat Apostoli Kormányzóságom tisztí ügyésziül felkentem és kineveztem. Nagyságod védelem és oltalom helyett, amelyekre tisztí ügyész volta lelkiismerethen kötelezte, igaztalan támadást és harcot kezdett és vezetett a főpásztor, az egyházmegye és papjai ellen. Mindezekért lelkiismeretemben érzem magam kötelezve, hogy Nagyságodnak adott tisztí ügyészi felkérésemet és kinevezésemet ezennel hatálytalanul nyilvánítsam.

A multban teljesített szolgálataiért hála köszönetet nyilvánítok.

P. Ivannes Raphael Rodic

beograd-szmederevoi érsek,

Bánati Apostoli Kormányzó.

Az érsek levelére dr. Várady Imre a következő érdekes választ küldte:

Bánati Apostoli Kormányzó urnak

Vel. Becksckereken.

Kézhez vettem 1926 szeptember 29-én kelt iratát. Ez irat tartalmából igaz sajnálattal kellett megállapítanom, hogy Érsek ur újból abba a hibába sodródott, aminek már egyizben oly fájdalmas következményei voltak s aminek megismétlésétől épp ezért oly aggodalmasan óvtam — újból itélkezett és pálcát tört anélkül, hogy előbb meghallgatott volna.

A férfi becsülete azonban nem valami utszéli rongy, amibe, bárki legyen is az, büntetlenül belegázolhasson. Soha életemben sötét, hátuljáró aknautakon nem botorkáltam, most sincsen semmi rejtetni valóm. Minden közéleti tényem elbirja a legnagyobb nyilvánosság világosságát. Épp ezért elhatároztam, hogy az Érsek ur iratában megnevezett esperes urak által sérelmemre elkövetett rágalmozás és becsületsértés miatt az egyedül illetékes fórumhoz, a büntető bírósághoz fordulok elégtételért.

Jelen lesznek a tárgyaláson a sajtó képviselői és így ki fog majd derülni végre: ki az, aki a lelkeket mételező aknamunkát folytat, ki a konkolyhintő, ki a fertőző betegséget terjesztő, ki fenyegeti végromlással az egyházat, ki borítja fel a lelkek békéjét.

A magam részéről tudomásul veszem, hogy tisztí ügyészi megbízatásom megszünt. Érsek urat viszont arra kérem, méltóztassék tudomásul venni, hogy a velem közölt memorandumot aláírt mind a hét esperes ellen a bűnvádi feljelentést beadom.

Illő tisztelettel

Dr. Várady Imre

Ezek azok a dokumentumok, amelyek a nagy harc kitörését közvetlenül megelőzték és amelyekből mindenké megítélhető, miféle intrikák és furfangok vittek rá a jóllelt érseket az egyháztanács feloszlására.

Ruff csokoládé
Mindenütt kapható

Federzoni olasz belügyminiszter aktuális kérdésekről nyilatkozik a Bácsmegeyi Naplónak

Róma, október.

Federzoni Luigi olasz belügyminiszter egyike a fasiszta-rezsim legrégibb embereinek. Neve mint politikusé még tizenöt éve tűnt fel, amikor *Maraviglia* Mauriziával, *Coppelával* és *Forges* Davanzatival megalapította a nacionalista pártot. A nacionalisták, azaz a *kékingesek* voltak az egyedüliek, akik a nagy világegés előtt a németek oldalán akarták végigküzdeni a háborút s ezen szándékukban csupán *Salandra* s a hitehagyott szocialisták, akikből később a fasiszták lettek és *Albertini* szenátor, a *Corriere della Sera* szerkesztője akadályozták meg őket, akik viszont a franciák pártjára álltak. Federzoni akkor harmincöt éves volt. Azelőtt nem Federzoninak hívták. Ez választott álnév volt csupán. Mint Luigi *Frenzi-t* ismerték huszéve. Frenzinek igen nagy neve volt. *Frenzi, a nagy újságíró!* — így emlegették egy évtizeden keresztül. Hírlapi cikkei Olaszországban, ahol mindig a leghatalmasabb szerepet játszotta a sajtó, szenzációszámba mentek. Később azonban *Frenzi* megelőzte a dicsőségnek ezt a formáját és írni habérokra pályázott. Itt bukott el. Ő maga vallotta be ezt nekem. Csuf bukás volt ez. A versei még sikert értek, a novellák-könyvei sem maradtak teljesen hatás nélkül — de a színpad a nyakát szegte. Rendszerint mint *»társas-cég«* dolgozott, javarészt egyfelvonásosokkal kísérletezett, teljes estét betöltő darab alig kettő-három került ki a keze alól, de többre talán nem is lett volna módja, mert a közönség annyira nem rokonszenvezett alkotásai-val, hogy a szerzőt utolsó ízben már *nemesak kifütyülte, hanem meg is akarta lincselni...* *Frenzi* ezen a kritikus ponton elhagyta nevét s áttért a politikára, ahol rövidesen akkora sikert ért, amire annakidején azok, akik Federzoniban csak Frenzit ismerték, nem is mertek volna gondolni.

Federzoni Luigi-t Olaszországban ma a fasiszták, mint politikust, az ellenzék pedig, mint embert igen nagyra becsüli. A *Bácsmegeyi Napló* római munkatársa a köznapokban felkereste és néhány aktuális kérdésre a legnagyobb szívélyességgel a következőkben válaszolt:

— Mi a belügyi kormány legközelebbi programja?

— A fasiszmus, mint tudjuk, két princípiumon épült fel, az egyik az örök haladás elve nemzeti alapon, a másik a lefektetett alapokon való továbbépítés, az új rendszer organizálása s megszilárdítása mindaddig, amíg a fasiszmus nem talál új utakat, melyeken hogy haladjon, céljait fűzze ki egyszersmind a régi elpusztítását. A fasiszmus első és legfontosabb ténykedéséhez tartozott — belügyi téren — a munka folytatásának biztosítása. Ezt elértük azzal, hogy megszerveztük a munkások és a munkaadók szindikátusát, felállítottuk a munkaügyi bíróságot. Azaz egy testületbe tömörítettük Olaszország összes munkásait és ugyanakkor egybe az összes gyárosokat, munkaadókat. Ez a szervezés az anynyiban lett előnyös, hogy ezáltal csak egy fél állt szemben mindig eggyel, nem úgy, mint régen, amikor tízezer harcolt tízezer ellen. A két testület tagjainak panaszaát most mint a sajátját vitte egy mindentől független, de mindkét testület által elfogadott úgynevezett munkaügyi bíróság elé, melynek ítéleteit feltétlen engedelmséggel tartozott elfogadni. Így történtek csakis, hogy amióta ez az intézmény fennáll, Olaszországban sztrájk nem volt. Jelenleg természetesen még mindig folynak a megfelelő szervezési munkálatok, nemkülönben a bírósági hatáskör teljes kiépítése. Sok más is végeztünk: Így például Itália összes kerületeit organizáltuk, a hivatalnokszereget apasztítottuk, a városokat modernizáltuk, harcot vivünk a takarékoskodás érdekében minden vonalon, hogy váltánkat emelve, az ország gazdasági helyzetét teljesen szanaljuk.

— Nem jelent sülságos megterhelést az állampénztárra nézve a fekete milícia fenntartása?

— Ennek az újszerű intézménynek a fenntartását fontos érdek követeli. Kizárólag az ellenzék vádol bennünket azzal, hogy viseljük az egész hadsereg költségeit, de elfelejtik, hogy erre a hadsereg nem lenne szükség, hogy ettől a kiadástól bennünket, illetve saját magukat kímélnék meg, ha örökös ellenkezéseikkel nem veszélyeztetnék Olaszországnak már-már egyensúlyba lendült létét. Ez a hadsereg biztosítja csak ma a szindikátusi szervezést, a munkaügyi bíróságot, tehát a munkát Olaszországban — ami nem volt itt hosszú éveken keresztül s aminek most Olaszország

az egészségét és jövőjét köszönheti. A fekete milícia tagjai különben nincsenek állandó szolgálatban, csak szükség esetén gyorsan toborozhatók. Sokan folytatják közülük közben rendes mesterségüket, némely helyen, mint például Nápolyban is, a rendőrséget helyettesítik s végeredményben pedig kitűnő katonai előképzőnek bizonyul, amire addig, amíg Páneurópa nincs, mindig szükség lesz.

— Mi a véleménye excellenciának a páneuróp-kérdésről?

— Erre válaszolni — hivatalból — nem áll módomban. Nem tartozik reszortomba. Mint magánember igen helyesnek találom, hogy akadnak, akik propagálják ezt az eszmét, amely hivatva van egy ilyen öt éves véres összetűzés után a nemzeteket egymáshoz közelebb hozni — ha csak papíron is — mert különben nem hiszek érvényesülésében. Legalább is még sokáig nem.

Pionir.

A vasuti forgalom megkönnyítéséről tárgyal a magyar delegátus Beogradban

Uj vonalakat nyitnak meg és gyorsabbá teszik a határforgalmat Szuboticán

Nickl A fréd dr. nyilatkozata beográdi tárgyalásairól

Beogradból jelentik: *Nickl* Alfréd dr. magyar követségi tanácsos, a magyar külügyminisztérium gazdaság-politikai osztályának a vezetője, mint ismeretes, néhány nap óta Beogradban tartózkodik. *Nickl* dr. beográdi tartózkodásáról a bel- és külföldi sajtóban különféle hírek terjedtek el. *Nickl* Alfréd az újságírók előtt beográdi tartózkodásáról a következő nyilatkozatot tette.

— A magyar-csehszlovák gazdasági tárgyalások menetében a csehszlovák kormányválság miatt rövid kényszerű szünet állott be. Én ez a szünetet felhasználva arra, hogy Beogradba jöjjek és dr. *Ribarz*s Ottokárral, az SHS külügyminisztérium nemzetközi szerződési osztályának a vezetőjével egynehány olyan kérdést tisztázzunk, amelyek a tavalyi magyar és jugoszláv tárgyalások alatt függőben maradtak. Mindössze három-négy kérdésről van szó. Ezek a kérdések a vasuti forgalom körébe vágóak, azonkívül szó volt egyes határforgalmi kérdésekről és vasuti csatlakozásokról, különösen pedig néhány határmenti vasutvonal megnyitásáról.

— A tárgyaláson szóba került a szuboticiai határállomás kérdése. Mindkét részről az a törekvés, hogy a forgalomban nagyobb időmegtakarítást lehessen elérni. A mostani megbeszéléseken a *Ferenc-csatornáról* is szó volt, mert a *Ferenc-csatorna* tápescsatornája Bajánál kezdődik.

— A jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződés általános része ratifikálás céljából a legközelebb a magyar parlament elé kerül és jugoszláv részről is megtesznek mindent, hogy a ratifikálás elé nagyobb akadályok ne gördüljenek.

— A kereskedelmi szerződés tarifális részének megkötésére jelenleg nem kerül sor, erre nincs szükség, mert a két ország között fennáll a legtöbb kedvezmény elve am az országokkal szemben fennálló kedvezményes tarifák Magyarország és Jugoszlávia között is érvényesek lesznek.

— Ami a spliti kikötőben létesítendő szabadzóna kérdését illeti, arra vonatkozólag a két kormány között még semmiféle tárgyalások sem indultak meg, — mondotta nyilatkozata végén *Nickl*.

Támadás a Habsburgok és a magyar arisztokrácia ellen

Az egyetemi zavargások a magyar nemzetgyűlés előtt

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés pénteki ülésén *Pakots* József napirend előtti felszólalásban szótvetette a legutóbbi egyetemi zavargásokat. Kifejtette, hogy nem lehet csodálkozni a történetek felett, mert a kultuszminiszter egyenrangú tárgyalófélként kezeli az egyetemi ifjúságot, amelynek képviselőivel leült tárgyalni arról, hogy helyes-e a numerus clausus ügyében kiadott újabb rendelete és *Ádám Lajos* professzor kinevezése. Ebben a metódusban rejlik a legnagyobb veszedelem, mert az ifjúságban elhintették azt a hiedelmet, hogy az egyetemi hallgatók parancsolni tudnak a kultuszminiszternek is. Foglalkozott ezután részletesen a legutóbbi egyetemi verekedésekkel és azokkal a támadásokkal, amelyeket szerinte himpeller módon követtek el és hangsúlyozta, hogy a professzorok is különösen viselkednek és a legnagyobb kímélettel járnak el a rendezavarókkal szemben. Ezen azonban nem is lehet csodálkozni, mert maguk az egyetemi tanárok a bajtársi szövetségek élén állnak. Emlékeztetett arra, hogy a *Pázmány Péter* tudományegyetem rektora a napokban azt mondotta, hogy pénzért felbérelt emberek verekedtek az egyetemen és kérdezte a kormánytól, hol a rendőség, a

mely ezeket a verekedéseket kinyomozná. Ki kell vetni az ifjúság kebléből azokat, akik pénzszerezésre használják egyetemi hallgatói mivoltukat. Annak a gyanújának adott végül kifejezést, hogy az egyetemi zavargásokkal meg akarják félemlíteni a polgári társadalmat és közel fekvő az a feltevés, hogy az egyetemi zavargások nem előkészületei-e a nagy választási leszámolásnak, hogy nem politikusok akarják-e ez által megnyerni bizonyos körök támogatását. Hangsúlyozta, hogy az egyetemen történtek a miniszterelnök és kultuszminiszter tekintélyét is megrendítik, mert a tüntetések az ő ténykedéseik és az általuk történt tanári kinevezés ellen szólnak. Felhívta a kormányt, hogy a legszigorban járjon el a zavargásokban résztvevő egyetemi hallgatók ellen és végső esetben fossa meg őket annak a lehetőségétől, hogy tanulmányaikat folytathassák.

A beteg *Klebsberg* Kunó gróf kultuszminiszter helyett *Petry* Pál államtitkár válaszában kijelentette, hogy megtörténtek már az intézkedések a további zavargások megakadályozására. Mindazok ellen, akik az *Ádám* tanár elleni tüntetés alkalmával megfélemlítettek magukról, a legszigorubb megtorlással fog-

nak élni és a büntetés nagysága arányban lesz az elkövetett bűnnel. Bejelentette egyben az államtitkár, hogy megtörtént az intézkedés, hogy az egyetemi hallgatók bottal és esernyővel ne léphessenek be az egyetem épületébe, majd hangsúlyozta, hogy a bajtársi szövetségek nem vettek részt a legutóbbi zavargásokban, az egyetemi tanárok magatartása pedig teljesen korrekt volt. Szerinte az ifjúság maga itéli el a legerélyesebben a tüntetéseket és verekedéseket, amelyekben az ifjúsági egyesületek nem vettek részt. A miniszter egyébként elhatározta, hogy ha még egyszer előfordulnak hasonló események, egyszerűen bezárják az egyetemet kaput.

Vihar a Habsburgok és az arisztokrácia megsértése miatt

A nemzetgyűlés ezután rátért a felsőházi javaslat tárgyalására, a mely meglehetősen viharos külsőségek közt folyt le, mert a javaslat ellen felszólaló *Dénes* István igen élesen megtámadta a Habsburgokat és a magyar arisztokráciát. Bethlen azonban válaszolt a felszólalásra és a baloldal viharos közbeszólásai közben utasította vissza *Dénes* István támadásait.

Dénes István hangsúlyozta felszólalásában, hogy szabad népképviselőten alapuló népparlamentre volna szükség, nem pedig antidemokratikus felsőházra. Az erre vonatkozó javaslatot nem tartja időszerűnek. A magyar kormány azt érti jogfolytonosság alatt — mondotta — hogy a Habsburg főhercegeket és a grófokat visszahozza a törvényhozásba, mintha Magyarország még mindig a régi osztrák-magyar monarchia egyik része volna. Az ország két-száztizenhárom a honosított idegen. Kérde a nemzetgyűlést, akadt-e négyszáz év alatt *József* főhercegen kívül egyetlen Habsburg, aki ne lett volna ellensége a magyar nemzetnek? A Habsburgok most már Ausztriának sem kellene és Bethlen arra vállalkozik, hogy osztrákból legyen az osztrákoknál. A hercegi és grófi családok legtöbbje azért lett főrend, mert a magyar szabadság ellen tört. Felsorolta végül azokat az arisztokrata családokat, akik a magyar nemzet elleni árulás jutalmazásul kaptak földbirtokokat.

Bethlen István gróf miniszterelnök azonnal válaszolt *Dénes* Istvánnak és sajnálatát fejezte ki, hogy *Dénes* olyan hangon és olyan modorban tárgyalt a felsőházi javaslatról, a mely alkalmas arra, hogy a társadalmi osztályok közt ellentétet szítson. A képviselő beszédében a magyar arisztokratákat mint hazaárulókat állította be.

Óriási zaj és ellentmondás tört ki Bethlen e szavaira az ellenzéken.

— Nem ezt mondta! — kiáltják mindenünnen és *Dénes* István maga is felháborodva kiáltotta Bethlen felé:

— Ezt nem mondtam.

Bethlen miniszterelnök hangsúlyozta ezután, hogyha voltak is hazaárulók az arisztokrácia tagjai között, azért nem szabad a hazaárulás bélyegét az egész arisztokráciára ráütni. Tény, hogy az arisztokraták közt is voltak hazaárulók, például *Károlyi Mihály* gróf.

A miniszterelnök e szavaira óriási zaj tört ki ismét az ellenzéken. A jobboldal tapsolt, az ellenzéki képviselők pedig a padokat verve kiabálták a kormánypárt felé:

— Muszkavezető grófok!

Percekig tartó zaj után tudta csak Bethlen befejezni beszédét, amelynek végén tiltakozott a *Dénes* István beszédében foglalt általánosítás ellen.

A hadiözvegyek és a levanteoktatás

A napirendi vita során *Fábián* Béla a levanteoktatást tette szóvá és elmondotta, hogy szegény hadiözvegyek utolsó ingóságait árverezik el azért, mert gyermekeiket nem enge-

dik a leventeoktató tanfolyamokra. Bethlen miniszterelnök erre a felhívásra is nyomban válaszolt és kijelentette, hogy Budapest környékén bizonyos izgatás folyik a leventeoktatás ellen. Ugy látszik — mondotta Bethlen — hogy Fábián képviselő is szolidáris azokkal, akik a leventeoktatást diszkreditálni akarják.

Az ellenzék élesen tiltakozott Bethlen e kijelentése ellen és a baloldaltól a következőket kiáltották a miniszterelnök felé:

— *Adjanak inkább cipőt és meleg ruhát a gyermekeknek!*

— *A Vannayakat távolítsák el a leventeoktató tanfolyamokról!*

Bethlen végül kérte a képviselőket, hogy hassanak oda minden igyekezetükkel, hogy a leventeoktatást népszerűsítsék.

A szombori járásban újra felülvizsgálják az agrárrevíziót

Pár nap múlva megkezdődik a revízió

Szomborból jelentik: A szombori járásban a legutóbbi agrárrevízió során — mint a Bácsmegyei Napló már jelentette — ezeröttszáz családtól visszavették az agrárreform útján adott földet. Ezeknek egy része rendőr és más közalkalmazott, másik csoportjuk ipart üz és iparigazolvánnyal rendelkezik, ismét mások pedig földművesek ugyan, de nem telepedtek le Szomborban, hanem bérbeadták a földet és ők maguk visszamentek Likába.

A földjüktől megfosztott telepesek tíz nappal ezelőtt küldöttséget menesztettek dr. Sibenik Sztanko agrárreform miniszterhez és elpanaszolták előtte, hogy a revíziós bizottság igazságtalanul járt el velük szemben. Kérték a minisztert, hogy semmisítse meg a revíziós bizottság határozatait és adja vissza nekik az elvett földeket.

Sibenik miniszter megígerte, hogy rövidesen új bizottságot küld Szomborba, amely felülvizsgálja a revíziós bizottság működését és az igazságtalanságot orvosolja még az őszi szántás előtt.

Szomborba pénteken értesítés érkezett, hogy az agrárreform miniszter nevezte az új revíziós bizottság tagjait és a bizottság a legközelebbi napokban Szomborba érkezik.

Megölte az ingyenpálinka

Noviszadon alkoholféregzésben meghalt egy szubotcai soffőr

Csütörtökön reggel a szubotcai Barzel részvénytársaság autóját Noviszadra küldötte. Az autót Nagy Lajos szubotcai tizenhét éves soffőrről kívül többen voltak. Az autót Petrová és Rumenka között detektus érte, amelyet az országuton nem lehetett megjavítani, úgy hogy a kocsiin ülők Nagy Lajos soffőrt beküldtek Noviszadra, hogy a kocsi megjavításához szükséges alkatrészeket beszeresse. Az utasok addig Rumenkán maradtak.

Nagy Lajos gyalog el is indult Noviszad felé. Alig haladt fél órát, Welsz Egon noviszadi kereskedőnek társasága érte utól és Nagy Lajos arra kérte Kovács Péter kocsisát, hogy vegye fel a kocsijára. Kovács eleget tett a soffőr kérésének és együtt folytatták útjukat. Noviszad közelében találkoztak Rainer Simon noviszadi szeszgyárosnak pálinkával megrakott kocsijával, amely Petrovára igyekezett s amelyet Brezsovszki Pál kocsis rajtott és akinek megbízása volt az arut Petrovára kivinni. Brezsovszki Pál azonban a kocsiival megállt, kinyitotta az egyik pálinkás hordót és egy ismeretlen emberrel együtt iszogatózott. Brezsovszki Kovácsot és Nagy Lajost is megkínálta pálinkával, másfél liter pálinkát adott át kettőjüknek, majd egy másik hordóórás tárgyalást folytatott Briand

ból rumot vett ki, azt málnaszörppel keverte, hogy oly erős ne legyen és ezzel is megkínálta a két embert. Közben beesteledett s Kovács Naggyal behajtott Noviszadra. Nagy a kocsin elaludt és Kovács, amikor a Futaki-utca 43. szám alatti istállóba érte, az alvó Nagyot a kocsin hagyta és pokrócokkal betakarta. Reggel fel akarta kelteni Nagyot, de az már halott volt.

A párisi német követ újabb tárgyalása Briand külügyminiszterrel

A francia kormány tudtára adta a német nagykövetnek, hogy Franciaország szempontjából nem szándékozik megegyezésre

Párisból jelentik: Csütörtökön késő este

Hoesch, párisi német nagykövet tanácskozást folytatott a külügyminisztériumban Berthelot külügyminiszteri főtthkarral,

azonban a német nagykövetnek Brianddal tervezett konferenciája egyelőre elmaradt. A német nagykövetnek a külügyminisztériumban tett első hivatalos látogatásáról a kormány nem adott ki hivatalos közlést.

A lapok szerint Hoesch csupán a német hivatalos tényezők felfogását fejtette ki, arra vonatkozólag, hogy miképp lehetne a Thoiryban megkezdett kiengesztelés politikáját minél gyorsabban a megvalósulás útjára terelni.

A külügyminisztériumban tudtára adták a német nagykövetnek, hogy Franciaország szempontjából nem olyan sietős a megegyezés

és a francia kormány előbb szakértőkkel akarja tanulmányoztatni a problémák politikai, gazdasági és erkölcsi tanulságait, mielőtt érdemleges tárgyalásokba bocsátkoznák. Hír szerint azt is értésére adták a német nagykövetnek, hogy

már az is nagy eredmény, hogy a francia közvélemény megértéssel fogadta a német birodalomhoz való közeledést, de nem lehet azt kívánni, hogy ez a gondolat rövid néhány hét alatt testet öltjön.

Újabb jelentés szerint a német nagykövet pénteken délután többórás tárgyalást folytatott Briand külügyminiszterrel is. A kiadott hivatalos jelentés szerint a tanácskozások tárgya a Thoiryban elvben létrejött megbeszélések gyakorlati

gyot, de az már halott volt. Jelentést tett a rendőrségnek és onnan Diakov Alekszandar ügyeletes rendőrkapitány és dr. Cseremov György városi tisztiorvos szálltak ki a helyszínre, de már csak a beállott halált állapíthatták meg. Nagy az orvosi vélemény szerint alkoholféregzésből előállott szívszélhűdésben halt meg.

megvalósítására vonatkozott. A tárgyalásokat néhány nap múlva folytatják, mert Briand külügyminiszternek vidékre kell utaznia.

Hoesch tolmácsolta a francia kormánytól a német kormányhoz azt a kívánságát, hogy a német-francia megegyezés ügyében rövid időn belül induljanak meg a végleges tárgyalások.

A párisi sajtóban élénk visszhangot keltett a külügyminiszternek a német nagykövettel folytatott tárgyalása. A lapok általában megállapítják, még hosszú hónapokra van szükség, amíg a megbeszélések végleges eredményre vezetnek. Utalnak arra, hogy a Dawes-egyezmény megkötését, a locarnói szerződést és Németországnak a Népszövetségbe való felvételét is hosszú hónapok, sőt évek tárgyalásai előzték meg.

Általában megállapítják a lapok, hogy Németországra hárul az a feladat, hogy a tárgyalások véglegzésére a kedvező légkört megteremtse. Ehhez elsősorban az szükséges, hogy Németország erkölcsileg és anyagiilag végrehajtsa a teljes leszerelést.

A *Petit Parisienne* értesülése szerint a Vilmos ex-császárnak Németországba való visszatéréséről szóló hírek is szöbakerültek a konferencián és

a francia kormány nem titkolta, hogy semmi szín alatt sem egyezik bele, hogy II. Vilmos Németországban lakjék.

mire Hoesch nagykövet a német kormány nevében kijelentette, hogy a német kormány semmiesetre sem engedné és nem tűrné, hogy Vilmos ex-császár Homburgban vagy Németország más városában telepedjék meg.

Békülékeny a hangulat az osztrák tisztviselők között

Seipel kancellár megígerte a tisztviselőknek, hogy javít helyzetükön

Bécsből jelentik: Seipel kancellár csütörtök estére kérette magához az állami tisztviselők képviselőit, mivel azonban csütörtök estére volt kitűzve az állami képviselők érdekképviseletének ülése, a tárgyalásokat péntekre halasztották.

A közalkalmazottak országos szövetsége csütörtök esti ülésén hosszú vita után úgy határozott, hogy az állami tisztviselők kitarának eredeti követeléseik mellett

és felhívást intéznek a közvéleményhez, különösen a dolgozó népréteghez azzal a kérelemmel, hogy támogassák az állami tisztviselők, közalkalmazottak és nyugdíjasok jogos követeléseinek kivívását.

A közalkalmazottak országos szövetsége a határozatban kimondta, hogy

az állami tisztviselők eddigi követeléseikhez egy újabb követelést csatolnak.

A szövetség ugyanis követeli a kormánytól, hogy az állami, tartományi, községi közigazgatás ágazataiban, tanügyi téren és az állami üze-

mekben vessen véget a politikai pártok üzelmeinek, amelyekkel politikai érdekéért jutalmul állásokat osztogatnak, úgy hogy hivatali állásokat ugyszólván adnak-vesznek.

A határozat azzal végződik, hogy az állami tisztviselők és közalkalmazottak türelme betelt és nem hajlandók tovább várni, remélik azonban, hogy a kormány haladéktalanul teljesíti követeléseiket.

Seipel kancellár és Kienböck pénzügyminiszter péntek délelőtt tanácskozást folytattak a kancellári hivatalban az állami tisztviselők és közalkalmazottak képviselőivel. A kancellár hosszabb beszédben ismertette a tisztviselők kiküldöttei előtt az állam pénzügyi helyzetét és kifejtette, hogy

új kiadásokra lehetetlen fedezet teremteni.

Seipel egyben felhívta a tisztviselők figyelmét arra, hogy a folytonos ultimátumokkal való fenyegetés rossz vért szül a közvéleményben. Hangsúlyozta, hogy most nem lehet szó

az állami tisztviselők fizetésének valorizálásáról, de nem zárkózik el azelől, hogy az állami tisztviselők helyzetén segítsen és

hajlandó arra, hogy az osztrák közalkalmazottak helyzetét egyenlővé teszi a német birodalmi tisztviselők helyzetével.

Evégből törvényjavaslatot fog legközelebb a nemzetgyűlés elé terjeszteni. Figyelmeztette azonban Seipel a tisztviselőket, hogy

a német birodalmi törvény szerint az állami tisztviselőknek nincs sztrájkjoguk.

A tisztviselők nevében Hold igazgató válaszában kifejtette, hogy Ausztriában a legfontosabb életszükségleti cikkek és az élelmiszerek husz százalékkal drágultak a legutóbbi fizetésrendezés óta és a tisztviselők képtelenek jelenlegi javadalmazásukból megélni.

Az állami tisztviselők azzal távoztak a kancellártól, hogy hétélfőn újra jelentkeznek a tárgyalások véglegesítése érdekében.

A tisztviselők körében a hangulat meglehetősen optimisztikus és remény van a békés megegyezésre.

Kiss Menyhért kilépett az ébredő magyarok egyesületéből

Budapestről jelentik: Nagy feltűnést keltett politikai körökben, hogy Kiss Menyhért fajvédő képviselő kilépett az ébredő magyarok egyesületéből, amelyben évekig vezető szerepet játszott.

Kiss Menyhért, aki középiskolai tanár volt, a kurzus első hónapjaiban mint szélsőséges antiszemita veszélyeztette a bizonytalan magyar jogrendet. A második nemzetgyűlési választásokon fajvédő programmal képviselőnek választották és ettől kezdve a parlamentben az intranzigens ébredő gondolat legelszántabb bajnoka volt. Az elmúlt évben — különösen pedig a frankhamisítás leplezése óta — egyre inkább közeledett a liberálisok felé, mert azt hitte, hogy a frankhamisítás után csak a baloldal következhetik. Mikor Vázsonyi Vilmos meghalt — az ébredők nem kis meglepetésére — részvételeket küldött Vázsonyi özvegyének, melyben a halott demokratapárti vezérről, mint Magyarország egyik legnagyobb politikusról emlékezett meg. A levél miatt az ébredő magyarok egyesülete, melynek igazgatósági tagja volt, Eckhardt Tibor indítványára fegyelmi eljárást indított Kiss Menyhért ellen. A vizsgálat még ma sem ért véget.

Kiss Menyhért pénteken levelet intézett az ébredők egyesületéhez, melyben bejelentette, hogy lemond igazgatósági tagságáról és kilép az egyesületből. A levélben a képviselő azzal indokolja kilépését, hogy az ébredő magyarok egyesülete nem működik keresztény nemzeti szellemben, hanem közönséges hordópolitikát folytat.

A két Schleif vagy bonyodalom a srbobrani adófizetés körül

Az már sok zavart okozott, ha egy városban két ugyanolyan nevű ember él. Az egyikhez kiviszik a másik számláját, a másik kapja kézhez emennek a postáját, ha az egyik botrányt csinál a kávéházban, mindenki a másikra mutogat, hogy az volt az. És Isten ments, ha véletlenül egyik kikapós. Mennyit kell szenvedni a másiknak a feleségétől...

Az adóhivatal azonban már akkurátusabb, ha két ugyanolyan nevű ember van egy községben, inkább behajtja mindkettőt, nehogy egyik a másik rovására meneküljön meg az adófizetés elől. Körülbelül ez történik Szrbobran községben, amely az alábbi levélből tűnik ki.

»Szrbobran községben él két Schleif István. Az egyik géplakatos, az én vagyok, a másik földmives, az az apám.

Az apámnak van egy kis háza és három lánca földje, nekem egy használt cséplőgépgarnitúrám. Jön az adófizetés. Rám kivetettek a gépem után 9400 dinár adót. Részletekben kifizettem hétézer dinárt, az utolsó ezerkétszáz dinár fizetést az apám javára könyvelték el. Ez csak akkor derült ki, amikor kiméletlenül behajtották rajtam a többi adóhátralékot is. Így 1200 dinárral többet fizettem, mint amennyit kivetettek rám. Most jön az apám. Ő rá kivetettek négyezer dinár adót, a háza és az én gépem után. Az adóhivatalban nem ismerték el, hogy mi ketten két ember vagyunk, egyikünknek háza, másikunknak cséplőgépe van. Apámnak is meg kellett fizetni az adót és így most a gépre ketten fizettünk, ő is, én is, viszont én 1200 dinárral többet, mint kellett volna. Most még csak arra vagyok kíváncsi, mikor vetik ki rám az adót apám háza után...»

A két Schleif elkeseredése teljesen érthető. Az ember még a maga adóját sem igen szereti kifizetni, hát még a másét, ha mindjárt olyan szoros is ketőjük közt a rokoni kötelék. Az adóhivatal nem helyezkedhet arra az álláspontonra, hogy *a családban marad.*

PESTI KÉPEK

Irja: Somló Zoltán

Tóth János rendőr...

*A hold már sétált odafent,
Tóth János rendőr posztra ment.
S ahogy nagy peckesen haladt:
Porontyot lelt a hid alatt.*

*Vékonyan sirt a kis poronty.
Vánkosa ócska tarka rongy.
Szegényes holmi, foltra-foll.
S Tóth János rendőr lehajolt...*

*Megdobbant szigorú szive.
Hisz néki is van gyereke!...
A poronty arca felderült,
az ügyeletre így került.*

*Ott rendőrköpenybe tették.
Tejecske is jutott elég.
Meg egy kis fehely is került.
S a kis poronty elszenvedt...*

*És hogyha felnő egykor majd,
tán büszke autón arra hajt,
ahol, míg őszi fény szítal...
Tóth János rendőr poszton áll...*

Falevél-árus

A vámház-köruton, ahol az édes gyümölcsöket, főzelleket árulják, ahol káposzta- és tökfélékből valóságos tornyok merednek a vásárlók elé és ahol karácsony előtt a karácsonyfák erdeje sűrűsödik, mostanában egy különös cikk őrvend nagy kelendőségnek, egy — mondhatnók — lyrai cikk: a száraz falevél. Izléses csokrokba kötve árulják itt a méla rozsdaszínűvé fonyadt, érdekes vörhenyesbe játszó őszi szimbólumot...

Óriási nagy rakás van belőle. Kis csoport háromezret, nagy csoport ötezer korona és jobban jön ki, aki nagycsomot vásárol, mert az éppen kétszer akkora, mint a kis csoport. Lám, az ember még a költséget nemes szineiből is üzletet csinál!...

Megfigyelem: akárhányan jönnek gyümölcsöt vásárolni és majdnem minden vevőre rásóznak egy csoport. Akad, aki józan, cinikus hangon utasítja vissza:

— Mit csinálók én ezzel a száraz falevéllal? Csak nem adok érte pénzt?

De aztán ezt a választ kapja:

— Kérem, szebb ez a vázában, mint a virág. Mert a virág elhervad és el lehet dobni. De ez így szép, hervadtan... Kérem, a jó meleg befűtött szobában... majd a télen... meg tetszik látni...

És tétovázva, bizonytalan kézzel már nyúl is a hipnotizált vevő a hervadt falevél után és viszi háza és vázába teszi és — majd a télen, a befűtött kályha mellett sok házban fognak elábrándozni a rozsdaszín hervadt falevelek mellett... Háromezer koronáért egész tele való ábránd-szerű kapnak az emberek, tudj Isten milyen tájról, milyen mezőről...

És a falevél-árus boldogan dörzsöli a kezét: ő az ábrándokat pénzre váltja. *Üzletét vásárolhasson a hangulathoz.*

Viharos közgyűlés Noviszadon

A polgármester ellen döntöttek a sajtó informálásának kérdésében

Noviszadról jelentik: Noviszad városi kizsákosított tanácsa pénteken tartotta meg október havi rendes közgyűlését. A közgyűlésen *Lakics János* polgármester-helyettes elnökölt.

A napirend előtt *Rajics Luka* kifogásolta, hogy a gázcsövek javításával hosszú ideig megakasztották az uccai forgalmat. Ezután *dr. Popovics Jefta* szólalt fel és tiltakozott az ellen, hogy csak akkor hívják össze közgyűlést, amikor már nagyon sok pont gyűlik össze. Kéri, hogy gyakrabban hívják össze a kizsákosított tanácsot, hogy a tárgysorozatot alaposan le lehessen tárgyalni.

Kličin Mita, a noviszadi újságíró szekció elnöke felszólalt *Milovanovics* Milován polgármesternek azon rendelete miatt, hogy az újságíróknak a városházán csak a polgármester adhat információt, holott a városi szabályrendelet úgy rendelkezik, hogy minden osztályfőnök informálhatja a sajtót. *Kličin* indítványára a közgyűlés nagy többséggel hatályon kívül helyezte a polgármester rendeletét és elhatározta, hogy minden ellenkező rendelkezéssel szemben a szabályrendeletet kell betartani.

Lakics János polgármester-helyettes bejelentette, hogy *Milovanovics* Milován polgármester három hónapi betegszabadságra ment. Óriási zaj keletkezett erre a bejelentésre és az elnök csak nagy nehezen tudta a rendet helyreállítani. Ekkor *dr. Popovics Jefta* szólalt fel és kifogásolta, hogy a polgármester betegszabadságra megy, pedig nincs semmi baja. Ezekre a szavakra a vihar újra kitört, majd *Kličin Mita* javaslatára elhatározta, hogy a közgyűlés panasszal él az államtanácsnál a belügyminiszter rendelete ellen, amely szerint a polgármestert fontosabb esetekben a kerületi főispán helyettesíti, mert ez a rendelet ellentétben áll a városi szabályrendelettel.

A késő esti órákban a tárgysorozat néhány pontját elfogadta a közgyűlés, többet pedig levettek a napirendről.

Visszajött az érsek

Lemond a becskerekai kuratórium

Becskerekről jelentik: A becskerekai katolikus hitközségben a nyugtalanság még mindig nem csökkent, sőt most már nemcsak az autonómiákra, hanem a hívők más rétegeire is kiterjed. Nem az apostoli adminisztrátor pásztorlevele nyugtalanítja ezeket a hívőket, hanem az a beszéd, amelyet *Kovács István dr. pápai prelátus* mondott el a templomi szószékről a pásztorlevéllel kapcsolatban. *Ez a beszéd nem békeszót, hanem harci riadót* volt és a katolikus polgárság ezt a harc előkészítésének jeleként értelmezi. A helyzetet legjobban az jellemzi, hogy az *ügyvezetett kuratórium tagjai egymásután jelentik be lemondásukat*. Eddig két kuratóriumi tag: *Fendler József* és *Lowischer Mihály* mondott le, de értesülésünk szerint ezeket még több lemondás fogja követni.

A *Bácsmegeyi Napló* munkatársa előtt a kuratórium egyik tagja, aki szintén komolyan foglalkozik a lemondás gondolatával, kijelentette: csupán azért vállalta a tisztséget, mert azt hitte, hogy a kuratóriumnak a béke helyreállítása a hivatása. *Dr. Kovács István* beszédéből azonban azt a meggyőződést szerezte, hogy itt nem béke, hanem harc készül, ezért határozta el több társával együtt, hogy lemond a kuratóriumi tagságáról.

Egyházi körökben szerzett információink szerint a papság nagyrésze hasonlóképpen arra a belátásra jut, hogy az egyháztanács feloszlása *elhamarkodott lépés volt és a hangulat a klérus körében is kezd Kovács István ellen fordulni, mert úgy találják, hogy ő az, aki felesleges módon kiélezte az ellentéteket*. Információ-

raink kijelentették, hogy nem emlélik a pásztorlevél visszavonását, mert ezt az érsek most már nem teheti meg, hanem módjában áll, hogy *új egyházközségi statutumokat adjon ki és abban új választási rendszert írta elő, amely a proporzionális elv alapján a kisebbségi listákat is képviselőre juttatná*. Ha ezek a szabályzatok meglesznek, kiírják az új választásokat és utána egyháztanács lép újból a kuratórium helyére.

Rodics Rafael érsek, apostoli adminisztrátor egyébként csütörtökön este Beogradból Becskerekre érkezett. Ittartózkodása idejét az érsek egészen rövidre szabta, mert október 25-ikén ismét el szándékozik utazni. A hívők közül azok, akik a béke mielőbbi helyreállítását óhajtják, azt remélik, hogy e pár nap alatt alkalmuk nyílik érintkezést találni az apostoli adminisztrátorral. Abban az esetben, ha a katolikus-ság világi vezetői előtt ezuttal is elzárják a főpásztorhoz vezető utat és elűtnék őket attól a lehetőségtől, hogy az igazi helyzetet megmagyarázzák, a béke helyett hosszú harcra van kilátás.

A grófnő találkahelye

Veszedelemes kokainbarlangot leplezett le a bécsi rendőrség

Bécsből jelentik: A belváros egyik előkelő bérházának lakói már hónapok óta panaszkodtak, hogy az egyik lakásból a kora esti óráktól egészen hajnalig orgiák és tivornyák zaja hallható. Ebben a lakásban *Saint Genois Károly* gróf és nővére, *Lujza grófnő* lakik, aki elvált asszony. A grófnő albérletben laknak a lakásban, amelynek főbérletje a grófi ház egy meggazdagodott volt komornája. A lakók panaszaik szerint a *lakásba éjszaka délután jöttek mentek fiatal lányok és fiatal emberek* és vad zene szült a lakásból egész a reggeli órákig.

A napokban egy szociáldemokrata képviselő tartózkodott vendégségben a ház egyik lakójánál és a képviselő intervensziójára a rendőrség végre megfigyelte a házat és megállapította, hogy minden éjszaka tizenöt-husz férfi jár a grófnő lakásába, ahonnan csak reggel távoznak. A detektívek azt is megállapították, hogy a grófnő a leghírhedtebb kokain-csempészek között gyakran megfordult és maga is kereskedik fehér mérgekkel.

Amikor már elég bizonyítéka volt a rendőrségnek arra, hogy *a grófnő kokainbarlangot és találkahelyet tart fenn*, csütörtökön letartóztatta *Saint Genois Lujza grófnőt*. Amikor a detektívek érte mentek, a lakás üres volt és ott csak *egy tizenkilenc éves leányt találtak mély bódulatban*. Ez a leány a rendőrségen azt vallotta, hogy a grófnő elcsalta őt szüleinek házából és naponta eladta idegen férfiaknak.

A rendőrségen kihallgatták a grófnőt is, aki kijelentette, hogy tudomása volt ugyan a lakásban történetekről, de a tivornyákban nem vett részt.

Országos sportbotrány Magyarországon

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség és a magyar labdarúgó szövetség közt kitört konfliktus *országos botrányra dagadt*.

Az MLSz elnöksége csütörtökön este ülést tartott, melyen bejelentették, hogy a rendőrség nem engedélyez olyan mérkőzéseket, melyeken *Fogl III.*, az UTE válogatott hátvédje játszik, vagy amelyet *Klug Frigyes* bíró vezet. A bejelentést nagy felháborodással fogadták és közben *élesen támadták a budapesti rendőrséget*, amely az utóbbi időben erősen futballellenes magatartást tanúsít. Az elnökség egyik tagja azt indítványozta, hogy amennyiben a rendőrség nem vonja vissza sérelmes intézkedését, az *MLSz, a professzionista*

labdarúgó szövetség, valamint a bíróságot vezetői elhagyja el a helyét. Az indítványt egyhangulag elfogadták és egyúttal küldöttséget jelöltek ki azzal a megbízással, hogy keresse fel a rendőri kapitányt és igyekezzen rábírni az intézkedés visszavonására.

A küldöttség *dr. Fodor Henrik* és *Kiss Gyula* vezetésével pénteken délután megjelent *Szesziár Hugó dr.* főkapitányhelyettesnél, aki azonban *nem fogadta az MLSz megbízottait*, hanem megüzentte nekik, hogy kifogásaikat írásban terjesszék be. A küldöttség a rendőrségről *átment a parlament épületébe* és fölkerítte *Fábián Béla* képviselőt, vezesse őket a belügyminiszter elé. *Fábián* azonnal megjelent a küldöttséggel a minisztériumban, ahol megígérték, hogy az ügyet *vizsgálat tárgyává tesszik*.

A kilencedik kerületi rendőrkapitányság egyébként pénteken tárgyalja le *Klug Frigyes* bíró és *Fogl III.* kihágási ügyét. A tárgyaláson igen sok sportbarát jelent meg, akik izgatottan várták az ítéletet. A rendőrbíró *Klug Frigyes* bíró 250.000 korona pénzbüntetésre, *Fogl III.-at* pedig — kihágásért — *egy millió korona pénzbüntetésre ítélte*. *Fogl III.* ellen ezenkívül a törvényszéken folyik eljárás *hatóság ellen erőszak miatt*. Az ítéletet *Fogl III.* megfélembreztette; *Klug* megnyugodott az ítéletben.

ELSER-fonal, ELSER-mosott, ELSER-Webe. Selyemszálú (Seiden-webe) vásznak felülmulhatatlan minősége 75 év óta közismert.

8448

Husz vagon fa — egy tucat család

A noviszadi jacsaló a bíróság előtt

Noviszadról jelentik: *Svetics Grga* petrovaradini lakos szeptember végén feljelentést tett *Szpaics Joca* noviszadi mészégető ellen, aki egész sereg csalást követett el. A noviszadi rendőrség szeptember 29-én letartóztatta *Szpaicsot* és átadta az államügyészségnek, amely összeállította a vádlott kimerítő és igen érdekes bünlajstromát. Az ügyesség a következőkkel vádolja *Szpaicsot*:

Svetics Grgánál ezidén májusban megjelent *Szpaics Joca*, aki kijelentette, hogy egy jó üzletet ajánl. Elmondotta, hogy *Glózsánból* olcsó áron 100 öl fát kaphatnak és együttesen jó üzletet köthetnek. *Svetics* elfogadta az ajánlatot és előlegül 10.000 dinárt adott át *Szpaicsnak*. Rövid idő múlva *Szpaics* ismét megjelent *Sveticsnél*, kijelentette, hogy újabb 40 öl fát vásárol és további 2000 dinárt esalt ki tőle. Néhány nap múlva azzal a kifogással, hogy a fa már megérkezett *Noviszadra* és illetéket kell rá fizetni, újabb 762 dinárt vett föl *Svetics* től. Még ugyanazon a napon ismét megjelent *Sveticsnél* és azzal a kifogással, hogy a fát eladta egy becskerekai téglagyárnak, megint felvett 762 dinárt »illeték» fejében. Néhány nappal később azt mondotta, hogy a becskerekai téglagyártól megjött a pénz, de mielőtt azt a *Trgovacska Banknál* felvonná, 1010 dinárt kell az adóra fizetni. Másnap *Beogradból* küldött táviratot *Sveticsnek*, akitől újabb 1500 dinárt kért azzal a kifogással, hogy *tetszésértéket követett el*, amiért 1500 dinárt kell a rendőrségnek fizetnie. Miután ezt a pénzt is megkapta, az eladott fa szállítási költségeért 4000 dinárt vett fel, utiköltségre 700, két nap múlva újabb 500 és három nap múlva pedig 800 dinárt.

A noviszadi törvényszék ebben a vakmerő családi ügyben november hónapban tartja meg a főtárgyalást.

HIREK

Lány az őszben

... Minden este láttam.

Az arca pici volt és fehér, s a szája vékony, mint két véresik... A nyáron láttam először... Furcsa volt a tekintete; mikor rám nézett, szomorú szemmel csodálkozva tágranyított... Az ablaknál ült és háta rágörnyedt valami himzésre... Valahogy mintha mindig megérezte volna, hogy jövök, lassan felemelte fejét és kikönyökölt az ablakon... Csöpp kezeivel megtámasztotta az állát és néha halvány mosoly suhant végig az ajkán... Az uccán nem láttam soha, de szeméből sugárzott a kívánság a nyár után... Nem értettem...

Néha láttam, az ablakon keresztül, lefőljárni... Furcsa volt... Teste mozdulatlan maradt... mintha fel se emelte volna lábát... mintha végigsíklott volna a padlón... Most, az ősz elején, mintha eltűnt volna...

Mikor arra jártam, néha eszembe jutott egy kis dal... s abból a házból... talán a gondolatomat lopták el... valaki zongorán játszotta ugyanazt...

Ma este, a hold fagyos fehér volt, arra a lányra gondoltam. A kaput épen valaki kinyitotta... megálltam... hátha... Ketten jöttek: egy vézna öregasszony és egy nyomorék lány tolokocsiban, melyet pici fehér ujjai hajtottak... Mikor meglátott, ijedten elfordította a fejét... megrázkódott a teste... Megismertem... ő volt.

Quasimodo.

— **A miniszterelnök felgyógyult.** Beogradból jelentik: Uzunovics Nikola miniszterelnök pénteken este jobban érezte magát, rövid időre megjelent a parlamentben, hogy részt vegyen a pénzügyi bizottság tagjainak megválasztásában. Hivatalában még nem volt a miniszterelnök, azonban kijelentette, hogy hétfőn elfoglalja hivatalát.

— **A román királyné könnyebben megbetegedett Newyorkban.** Newyorkból jelentik: Mária román királynő csütörtök este váratlanul elhagyta Washington és visszaérkezett Newyorkba. A királyné könnyebben influenzában megbetegedett és ezért néhány napi nyugalomra van szüksége. Ez alatt a néhány nap alatt a királyné senkit sem fogad és megkezdett cikksorozatát sem folytatja.

— **Uj járásbírósi végrehajtó Topolán.** Topoláról jelentik: Gyorevics Konrád, volt alibunári végrehajtót Topolára neveztek ki járásbírósi végrehajtónak.

— **Áthelyezések.** A noviszadi postai igazgatóság Gyakovics Szofie postahivatalnoknőt Kuláról Topolára és Rajics Maca topolai postatisztviselőnőt Kulára helyezte át.

— **A szubotocai iskolaszék ülése.** A szubotocai városi iskolaszék pénteken délelőtt tartotta üléseit, amelyen az ipari és kereskedelmi tanonciskola elhelyezéséről tárgyaltak. Az iskolaszék elhatározta, hogy a két tanonciskolát mégis csak a Kakas-iskola termeiben fogják elhelyezni.

— **Petrovoszeló község képviselőtestületének sajtópere.** Petrovoszelóról jelentik: Petrovoszeló község képviselőtestülete legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy Nikolya Bozsidar volt jegyző és Plavsity Grigorije görög-keleti lelkész ellen rágalmazás miatt sajtópert indít a vajdasági lapokban megjelent cikkek miatt, amelyek tartalmát a képviselőtestület magára nézve sérelmesnek találta.

— **A jugoszláv nők nemzeti szövetségének kongresszusa.** Ljubljánából jelentik: A jugoszláv nők nemzeti szövetsége október 25-ikén tartta meg kongresszusát Ljubljánában. A kongresszuson részt vevő Lady Aberdeen, a nők nemzetközi szövetségének elnöknője is.

— **A hadkötelesek katonai esküje.** A szubotocai városi katonaindóosztály felhívja azokat a hadköteleseket, akik eddig bármilyen okból nem tették le a hivatalos katonai esküt, hogy legkésőbb október 23-ig, szombat délig jelentkezzenek a katonai ügyosztályon. (Városháza, II. emelet 134.) Az esküt vasárnap délelőtt foglák letenni.

— **Tífuszjárvány Szegeden.** Szegedről jelentik: Szegeden az utóbbi napokban több tífuszmebetegedés történt. A városi főorvosi hivatalnak eddig harminc megbetegedést jelentettek be, de valószínűnek tartják, hogy ez a szám jelentősen nagyobb, mivel a környékbeli falvakról a gazdák nem jelentik be a járványos betegeket. A hatóság minden intézkedést megtett, hogy a járvány terjedését megakadályozza.

— **Uj palotát építenek a budapesti rendőrség részére.** Budapestről jelentik: A főkapitányság részére új palotát építenek a parlament közelében levő egyik állami telken. Az építkezések a jövő évben fognak megindulni.

— **Leon Blumot nem engedték beszélni a troyesi kommunisták.** Párisból jelentik: Troyesben Leon Blum szocialista képviselő beszámoló beszédet akart tartani, de a gyűlés megtartását megakadályozták. A kommunisták óriási lármában törtek ki, szidalmazták a szocialista vezért, majd rézpénzekkel dobálták meg. Leon Blum a rendőrség fedezete mellett elhagyta a pódiumot. Távozása után a szocialisták és a kommunisták között verekedés támadt, amelynek a rendőrség vetett véget.

— **Napszamba mulatott.** Gyurgyevóról jelentik: Ránkovics Gyoko gyurgyevói vendéglősnek kedve kerekedett mulatni és mert nem volt társa, felszólította Puics Szeván gyurgyevói borbélyt, hogy tartson vele. A ravasz borbély hajlandónak mutatkozott Ránkovicsnál mulatni, ha az neki 100 dinár napszámot ad. Ránkovics ebbe belement és már egész nap folyt a mulatság, amelybe Puics annyira beledőlt, hogy poharakat kezdett a földhöz csapdosni. Mert ez nem volt az alkuban, Ránkovics rátámadt és ebből veszekedés lett. Ránkovics kést rántott és üldözte Puicsot, aki azonban megszökött. Ránkovics emiatt dühöngött és nemzetgyalázást követelt el. A gyurgyevói csendőrség Ránkovicsot letartóztatta és bezáratotta a noviszadi ügyészség fogházába.

— **Leégett egy zagrebi nagykereskedés.** Zagrebből jelentik: Csütörtök este tíz órakor tűz ütött ki a zagrebi Jelasics-téren levő Griocics-féle rőfősnagykereskedésben. A tűz rohamosan terjedt át a raktárra is, amelyben óriási mennyiségű kelme volt felhalmozva. A kivonult tűzoltóknak a tüzet sikerült lokalizálni, azonban az épület és a raktár teljesen leégett. Akár ötmillió dinár, ami biztosítás révén megtérül. A tűz keletkezésének okát még nem sikerült megállapítani.

— **Kiutasították Beogradból az orosz-török kereskedelmi társaság tagjait.** Beogradból jelentik: A rendőrség kiutasította Beograd és az ország területéről a néhány nap ezentől letartóztatott Fethi bej és hat török társát. Fethi bejről, mint jelentették, megállapította a rendőrség, hogy nem török, hanem orosz és igazi neve Barjasin. Konstantinápolyban jelentős szerepe volt az orosz-török kereskedelmi kapcsolatok kiépítése körül, ami végett ott részvénytársaságot is alapított. Társaival együtt azért utazott Beogradba, hogy itt is kereskedelmi társaságot alapítson, amely Törökországgal állott volna közvetlen összeköttetésben, de az üzlet számai Szovjetországba vezettek volna. Sikerült is számos beogradi kereskedőt bevonnani a vállalatba, akik iövedelmező üzletet reméltek az alapításhól. A rendőrség kihallgatta mindezeket a beogradi kereskedőket s ezek kijelentették, hogy sohasem voltak összeköttetésben a bolsevistákkal és a legnagyobb meglepetéssel értesültek a rendőrség felfedezéséről, hogy a tervezett kereskedelmi vállalat később a szovjetpropaganda eszközévé vált volna.

— **»Emlékezzünk régiekről«.** Szubotocán öngyilkos lett egy kisdíák, mert értéme nem birt megbirkózni azzal a feiadattal, hogy a gimnáziumi tantárgyakat nem az anyanyelvén kellett tanulnia. Ez a szomorú eset ad különös aktualitást annak a visszaemlékezésnek, amelyet az *Emlékezzünk régiekről* című rovatban vasárnap közöl a Bácsme gyei Napló. Egy szerb nemzetiségű országgyűlési képviselő a magyar képviselőházban történetét az anyanyelven való oktatás mellett. A Bácsme gyei Napló vasárnapi száma a szokott gazdag tartalommal jelenik meg, 28 oldal terjedelemben. Minden példánvhoz mellékelve lesz a *Filkó* és a *Habos Torta* s vasárnap kezdődik *Forró Pál* szenzációsan érdekes regényének, a *Lohengrin kisasszony*-nak közlése is. Aki az egyes folytatásokat összegyűjtve beküldi, annak a kiadóhivatal ingyen beköttei a regényt. A vasárnapi szám ára 4 dinár.

— **Körözött gyilkost fogtak el Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A noviszadi rendőrség letartóztatta Ruszulov Péter bavianiseli földművest, akit a pancsevói rendőrség gyilkosság miatt körtöz. Átadják a pancsevó rendőrségnek.

— **A becskerekai kereskedelmi- és magánalkalmazottak a hétköznapi záróra szabályozását sürgetik.** Becskerekéről jelentik: A becskerekai kereskedelmi- és magánalkalmazottak küldöttségileg felkeresték a rendőrfőkapitányságot, a hol megsürgették a hétköznapi üzletzárás kérdésének a rendezését. A rendőrségen megígérték, hogy a jövő hét elején kiadják az erre vonatkozó rendeletet.

— **Járványos betegségek a Vajdaságban.** Noviszadról jelentik: A noviszadi egészségügyi inspektorátus jelentése szerint október 8-ika és 14-ike között különösen tífuszmebetegedések fordultak elő. Noviszadon öt új megbetegedés történt, egy pedig a környéken és ezzel összesen huszonháromra emelkedett a betegek száma. Szubotocán 13 volt a megbetegedések száma, a Kovašinai kerületben 15, a Szerémségben 8, Zemunban 14, a zsupánszki kerületben 15 megbetegedés történt. Vörheny és sarlach Noviszadon összesen husz esetben fordult elő, Zemunban 29, Kulán 7, Sztarapazován pedig 9 a megbetegedések száma.

— **Tolvaj pincér.** Becskerekéről jelentik: Cserna Henriket, a becskerekai Vajvodina-kávéház pincérét, Lakatos Vince főpincér megbízta, hogy két napig, a távolléte alatt helyettesítse. Cserna el is vállalta a megbízást, a bevétellel, mintegy háromezer dinárral azonban megszökött. Lakatos feljelentést tett ellene a rendőrségen. Pénteken délután telefonon jelentkezett Cserna és közölte a Vajvodina-kávéház tulajdonosával, hogy Sztaribecseje, van és hogy a pénzt vissza fogja téríteni. A becskerekai rendőrség kérte a sztaribecseji rendőrséget, hogy a sikkasztó pincért tartóztassa le.

— **Szerelmi bánatából lügköldatot ivott.** Noviszadról jelentik: Cekusz Julianna egy noviszadi fogtelnikusknál szolgált. Csütörtökön este a cselédeleány lügköldatot ivott és súlyos belső sérülésekkel a kórházba szállították. Az öngyilkos két levelet hagyott hátra, egyik a szüleinek szölt, a másik a völegényének volt címezve. A szüleihez intézett levelében panaszkodik, hogy szülei korán adták a kezébe a vándorbotot, nem bír az élet nehézségeivel megbirkózni és mert völegénye is elhagyta, nincs kedve tovább élni. Állapota súlyos.

— **Az ir miniszterelnök nem ment el az elesett angol katonák emlékosztóának leleplezésére.** Londonból jelentik: A világháborúban elesett milliónyi brit hős emléktáblájának felavató ünnepén Cosgrave, az ir szabadállam miniszterelnöke, noha Londonban tartózkodik, nem jelent meg. Levéllel mentette ki magát Baldwin miniszterelnöknek. Azt írja, hogy résztvett 1916-ban az ulsteri lázadásban, tehát úgy érzi, hogy ezen az emlékünnepen ő csak ünneprontó lehet.

— **Egy maharadza lányának holttestét fogták ki a tengerből.** Nizzából jelentik: Körülbelül egy kilométernyire a monakói kikötőtől kifogták Villemant alprefektus elvált feleségének holttestét. Néhány nappal eöb a monakói sziklás parton már megtalálták a fiatal asszony levelét, amelyben bejelentette, hogy öngyilkos lesz. Az öngyilkos nő egy hindu maharadzsának és egy skót hercegnőnek volt a leánya.

— **Öngyilkos cselédeleány.** Noviszadról jelentik: Frankl Dávid noviszadi kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy Kis Mária nevű cselédeleánya valamit lopott. A rendőrségtől egy detektív ment ki Franklhoz és amikor a cselédeleány a belépő detektívet megpillantotta, hirtelen felhajtott egy bögre zsirszódát. Súlyos égési sebekkel beszállították a kórházba. Állapota életveszélyes.

— **Hajtóvadászat egy pasicsevói vadász ellen.** Noviszadról jelentik: Érdekes pert tárgyalt pénteken a noviszadi járásbíró. A per előzménye az, hogy a pasicsevói vadászegylet kizárta tagjai sorából Kobalirov Dusan gazdálkodót, volt községi bírót és még hét társát, mert megsértették a vadászegylet szabályzatát. Kobalirov a határozat ellen az alispáni hivatalhoz fellebezett, az alispáni hivatal azonban jóváhagyta a kizárási határozatot. Kobalirov erre a noviszadi járásbírósnál pert indított a kizárási határozat hatálytalansága iránt. A tárgyaláson Markovics Rája járásbíró helyt adott Kobalirov kérésének és a kizárási határozatot hatálytalannította.

— **Robbanás egy zagrebi mechanikai műhelyben.** Zagrebből jelentik: Péntek délelőtt tizenegy órakor a zagrebi székesegyház közelében levő Lenart-féle mechanikai műhelyben felrobbant egy forrasztáshoz használt benzinlámpa. A robbanás következtében Lenart Iván, a műhely tulajdonosa súlyos égési sebeket szenvedett. A robbanás következtében támadt tüzet a kivonult tűzoltóság csak nehezen sikerült lokalizálni.

— **150.000 dinárt sikkasztott.** Noviszadról jelentik: A noviszadi rendőrség feltűnt egy jobb öltözetű férfi, aki az uccán cipőt kínált etadásra. Igazolásra szólította fel és mert nem tudta magát igazolni, előállította. A rendőrségen kiderült, hogy az előállított Lesnik József maribori ügynök, aki a maribori Asbest-gyár képviselője. Lesnik a Vajdaságban utazott, cége részére jogtalanul vett fel előlegeket és céget több mint 150.000 dinárral megkárosította. Letartóztatták és erről értesítették a maribori rendőrséget.

— **A sztaribecseji zsidó nőegylet ötven éves jubileuma.** Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji jótékony izr. nőegylet fennállásának ötvenedik évfordulóját november hó 7-ikén ünnepélyes keretek között zenés hálaadó istentisztelettel ünnepli meg dr. Guttmann Simon szombori főrabbi, Waldner Edith hegedűművésznő, Rafael M. Samuel főkantor és a templomi énekhar közreműködésével.

— **Felozlatták Oszijek város képviselőtestületét.** Oszijekről jelentik: A belügyminisztérium felozlatta Oszijek város képviselőtestületét, mert részben a mandátumok lejártá, részben több városatya lemondása miatt a képviselőtestület elvesztette határozatképességét. Az új választásokig Strubi Dániel belügyminiszeri osztályfőnököt neveztek ki Oszijek kormánybiztosának.

— **Edison hisz a lélek halhatatlanságában.** Newyorkból jelentik: Edison kijelentette a napokban, hogy eddig a legteljesebb mértékben tagadta a lélek halhatatlanságát, most azonban egyre jobban kezd belátni, hogy mennyire tévedett. Kijelentette a tudós, hogy bizonyos csalhatatlan jelek kezdik belátni a biáni és azt hiszi, rövidesen abban a helyzetben lesz, hogy tudományos tényként ismerheti el, hogy az emberi lélek halhatatlan.

— **Amikor a mozdonyvezető belehajtott a tehéncsordába,** Noviszadról jelentik: Harkó Lajos, mozdonyvezető négy évvel ezelőtt Lédina állomásnál, noha többen jeladásokkal figyelmeztették, hogy a vasutájárónál egy nagyobb tehéncsorda van átkelében, mégis rendezettség nélkül hajtott és nem lassított, úgyhogy elgázolta Veszelinov Bózsó 2500 dinár értékű tinóját, Mac Mária 4000 dináros tehenét, Nedeljkov Julija 3500 dináros, Milkov Szteván 4000 dináros, Fram Jakab 4000 dináros és Szabó József 4000 dináros, továbbá ismeretlen tulajdonosoknak tíz tehenét. Az okozott kár körülbelül 75.000 dinár. Pajos József és Nikolics Milán pástrok csak véletlen folytán menthették meg életüket. A noviszadi törvényszék csütörtökön tárgyalta az ügyet és el-évülés címén megszüntette a mozdonyvezető ellen az eljárást.

— **Vadászkiállítás Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A vajdasági vadászszövetség — mint ismeretes — megvette a híres Tripolszki-féle vadászgyűjteményt, amelyet most noviszadi helyiségekben fog kiállítani. A kiállítás állandó jellegű lesz.

— **»A kisasszony férje« Sztarakanizsán.** Vasárnap október 24-ikén este a Szuboticán nagy sikert aratott »A kisasszony férje« kerül bemutatásra Sztarakanizsán a Gazdakör színháztermében. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

— **A Francia Klubból.** A szubotici Francia Klub felkéri tagjait és barátait, hogy a vasárnapi teadélutánra fél öt órakor pontosan megjelenni szíveskedjenek.

— **Noviszad egymillió dinár értékű földet adott el.** Noviszadról jelentik: Noviszad város egyelőre befejezte városi földjeinek eladását. A futaki alsó erdőnél 92 hold földet adott el körülbelül egymillió dinár értékben, úgyhogy az elért eredmény szerint egy-egy hold föld átlag 14.000 dinárért kelt el. A felső erdőnél azonban nem jelentkeztek vevők és így a város a további árverést beszüntette.

— **Huszonnyolc oldalas lesz a Bácsme gyei Napló** vasárnapi száma, szenzációsan érdekes tartalommal.

— **Habsburg Jenő főherceg eladta hohenwerfeni kastélyát.** Bécsből jelentik: Jenő főherceg, aki a monarchia összeomlása óta tudvalevőleg Baselen el, hohenwerfeni kastélyát eladta. A vételár 100.000 dollár. A vevő egy gazdag amerikai, aki azonban nem óhajtja sem a kastélyt, sem annak gyűjteményét megtartani, hanem darabonként el akarja árvereztetni. A kastély egyébként már alaposan meg van kopasztva, mert abból mindent, ami értékes volt, elvittek és nagyrészt eladták. Habsburg Lipót, Lipót Szalvátor fia ugyancsak eladta fegyvereinek és becses régiségeinek legnagyobb részét. A vevő egy Hataway nevű amerikai, aki 58.000 dollárt adott a gyűjteményért.

— **A családi boldogság iskolája** címen közöl a Revü legújabb száma igen érdekes cikket a családi élet problémájának kérdéséről. Az új szám tartalmából kiemeljük a következőket: A pogány nacionalizmus. Az asszonyoknak való udvarlás problémája. Olaszországi divatlevél. Szabó Batancs Istvánné, a szuboticiak kedvelt csalóánya. A Revü ezer dináros pályázata. Kozmetika, divat, gazdag filmrovat. A kitűnő lap mindenütt kapható. Ára három dinár.

— **Lopás a hódsági kendergyárban.** Szomborból jelentik: A hódsági kendergyárból péntekre virradó éjszaka elloptak száznegyvennégy köbméter vásznat. A nyomozás folyik.

— **Eltűnt gazdálkodó.** Szomborból jelentik: Endroj Gregar 46 éves bresztováci gazdálkodó, több mint egy hete eltávozott lakásáról és azóta nem került elő. A csendőrség megindította a nyomozást az eltűnt gazdálkodó felkutatására.

— **Rejtélyes haláleset.** Szentáról jelentik: A crnabarai országon csütörtökön délután a munkások egy hetven év körüli öreg emberre bukkantak, aki hidegtől megdermedve feküdt. Hiába szóltak hozzá, nem válaszolt. Beszállították a szentai közpörházba, ahol pénteken reggel a rejtélyes öreg, akinek sem lakóhelyét, sem nevét nem tudták megállapítani, a kórházban meghalt. A kórház vezetősége a halálesetről jelentést tett az ügyészségnek, amely elrendelte a holttest felboncolását, a halottól készített arcképeket pedig az egyes községekben kifüggesztik, mert a hatóság ily módon akarja megtudni, ki volt az elhalt öreg ember. A boncolás fogja azt is megállapítani, hogy a hidegnek, vagy valami büntetnek áldozata-e az öreg ember, akinek testén egyébként külső erőszak nyomai nem voltak.

— **Kié volt a felrobbant autó.** A Bácsme gyei Napló közölte, hogy a topolai országon felrobbant egy autó, amelynek utasai közt volt többek közt Janjics Péter járásbírósi végrehajtó is. Most annak közlését kéri, hogy Janjics nem volt jelen az autószerencsétlenségénél, neki csupán annyi köze van az ügyhöz, hogy a felrobbant kocsit az ő tulajdona volt.

28 oldal a Bácsme gyei Napló vasárnap. Minden példányhoz Filkó és Habos Torta 4 dinár melléklet

— **Petrovoszelő község az árvizkárosultaknak.** Petrovoszelő község képviselőtestülete gyorssegély címen annak idején 50.000 dinárt adott az árvizkárosultaknak. Iszkruljev Tósz főjegyző kezdeményezésére azonban a gyorssegélyen kívül külön is gyűjtöttek gabonát és élelmiszert. A bizottságok összegyűjtöttek két és fél vagon búzát, fél vagon babot, fél vagon burgonyát és tízezer dinár készpénzt. Az adományozók óhajára az összegyűjtött gabonát, élelmiszert és pénzt Topalszki Mirkó, Milnikov Veljkó, Horváth Péter és Halápi József fogják szétosztani nemzetiségi különbség nélkül az árvizkárosultak között.

— **Az iglói diákok reprize.** Vasárnap, október 24-én este a Népköben felhívják az Iglói diákokat. Az örökbecsű diáktörténet előadása, az előjelekből ítélve, művészi esemény lesz. mert az összes szerepeket a legjobb szereplők játsszák. Jegyek az előadásra előre váltthatók a Népkö gondnokánál és az előadás napján a pénztárnál.

— **Tolvaj cigányasszony.** Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken dr. Masirevics Brankó törvényszéki elnök büntetőtanácsa pénteken vonta felelősségre Lakatos Katica cigányasszonyt, aki február 22-ikén Kerin Péter orosz menekült, dárda lakos feleségétől egy briliánsüt, egy aranyórát és egy karkötőt ellopott. A cigányasszonyt akkor fogták el, amikor Oszijezen el akarta zálogosítani az ékszereket. Lakatos Katica azzal védekezett, hogy ő Kerin takarítónőjétől Lakatos Katicától vette az ékszereket és a zálogházban csak meg akarta becsülni. A törvényszék Lakatos Katicát nyolchónapi fogházra ítélte, amelyből hetet a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vettek.

— **Egy szélhámós mozivállalat kifosztotta Bamberg városát.** Bambergből jelentik: Bamberg városát egy újszerű trükkal dolgozó szélhámósbanda oly módon szedte rá, hogy a szélhámós-kodásuk felülmúlja még a köpenicki kapitány svihákságát is. Egy EKA nevezetű állítólagos filmvállalat felajánlotta Bamberg városnak, hogy az idegenforgalom fellendítése érdekében propaganda-filmet készít a városról. A városi tanács örömmel fogadta az ajánlatot és az EKA-cégnek 2500 aranymárkát bocsátott rendelkezésére. Két nappal később meg is jelentek a filmtársaság emberei a polgármesternél. A város feje kitüntető szívéllyességgel fogadta a vendégeket, a városháza épületében állandó

irodahelyiséget utalt ki nekik és egy rendőrautót bocsátott rendelkezésükre, valamint egy magasrangú rendőrtisztet adott melléjük, hogy mindenképpen segítségükre legyen a felvételek készítésénél. A mozisok csakhamar munkához is láttak és nemcsak a város egyes pontjairól készítettek felvételeket, hanem a kereskedők boltjait is megörökítették, persze nem ingyen, hanem busás honorárium fejében. A vendéglősök boldogok voltak, ha ebédekre és vacsorákra láthaták vendégül Bamberg népszerűsítőit és az egész város örömmámorban uszott, várva a propagandafilm eredményeit. Azonban egy szép napon nyomtalanul eltűnt az egész filmtársaság és hiába fordultak a bambergiek fűhöz-fához, az EKA embereinek nyoma veszett.

— **Fizetés nélküli napidijasok.** Szubotica város polgármestere pénteken két kereskedelmi érettségit tett fiatal embert nevezett ki fizetés nélküli napidijasnak három hónapi próbaidőre. ha alkalmasnak bizonyulnak, a város tovább is megtartja őket állásukban — fizetés nélkül.

— **Szubotica ezévi első szenzációja.** Rudolf Schildkraut, a világhírű Shylock-színész, a legemberibb apát alakítja a »Jákob fiai« című szenzációs Bernstein drámában. E megrázóan szép tragédia cselekménye a mai Newyork titokzatos házrengetegében játszódik le. A drámai filmművészet atyja, Rudolf Schildkraut, végre egy olyan szerepet talált, amelybe beleformálta egész rendkívüli egyéniségét. »Jákob fiai« ez a film! Schildkraut a legemberibb atya megszemélyesítője, akit színpadon vagy mozivászonon valaha láttunk. A film nem bibliai, hanem a mi hiper-modern korunk hü tükre. A főalak Cominski Jákob (Schildkraut) az Amerikába szakadt, szegény öreg zsidó. Jákob addig sóvárgott a szabadság hazája után, míg végre teljesült álma és odakerült; látjuk az egyszerű, puritán jellemű öreg zsidót, küzd az élet ezernyi akadályával. A film tartalma nagyszabású és megrendítő, meg kell néznie mindenkinek, mert csodálatos, mély, feledhetetlen lelki élmény. Városunkban valóságos harc fejlődött ki a filmremek bemutatásával és itt a Narodni-mozgónak szintén titáni rész jut. Az igazgatóságoknak nagy áldozatok árán sikerült egy moziszezont összeállítani, mely minden igényeket kielégítő lesz. Valóságos gyöngysora a filmremekeknek van a Narodni tulajdonában, melyből »Jákob fiai« az első gyöngyszem. A film hétfőtől csütörtökig kerül bemutatásra, csak 4 napig.

— **Orvosi hírek.** Dr. Márton Sándor orvos rendeléseit november elsején Malidjioson megkezdi.

— **Dr. Strasser Géza** orvos Szomborban, Röntgen-laboratóriumában Diathermia készüléket állított fel, mellyel a modern orvostudomány szerint sikeresen gyógyít idült női betegségeket, reumát s izületi bajokat s asztmatikus bántalmakat. Saját villanytelep. Rendelés egész nap.

— **Polgár Kálmán** volt szigorlóorvos f. hó 26-ikán megy Beogradba dentisti vizsgára.

— **Okvetlen vegye meg a Bácsme gyei Napló** vasárnapi számát s őrizze meg a regénymellékletet.

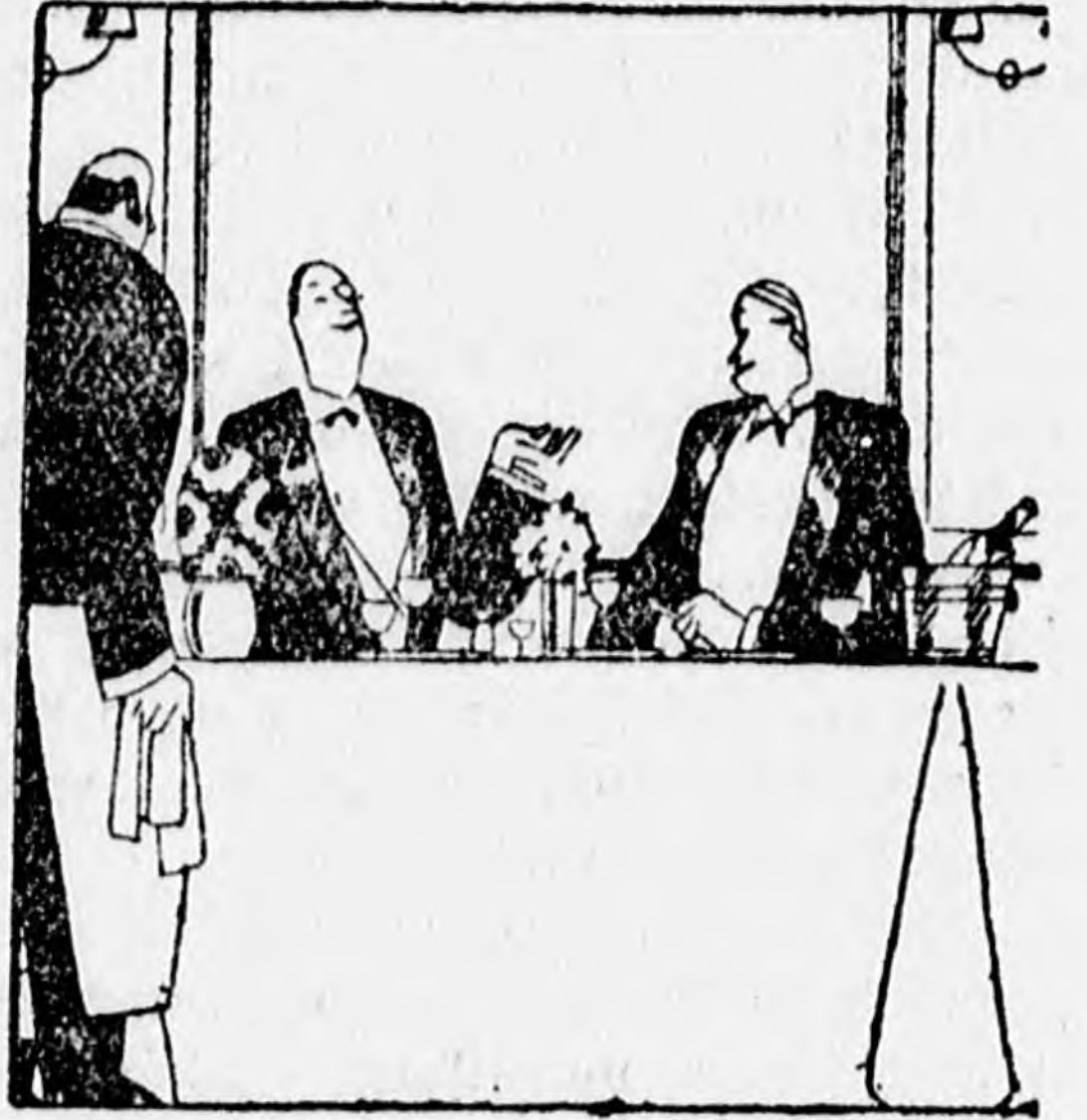
— **A Fruskagora turistatársaság kirándulása.** Noviszadról jelentik: A Fruskagora turistaegyesület szombat dél után, Kraesenac Dolji vezetésével kirándulást rendez a Venáca és a Zmajeváca. Vasárnap reggel 5.50 órakor indul a második csoport Názich Károly és 6.30 órakor a harmadik csoport Borschán Jenő vezetésével.

— **Kereskedelmi és ipari anket Becskeren.** Becskerenről jelentik: A becskeri kereskedelmi és iparkamara október 30-ikán anketra hívta össze a kereskedelmi és ipari egyesületeket. Az anketen le fogják tárgyalni a mérleghitelesítő-hivatalok felállításáról, a mérleg és hordóhitelesítésről, valamint az arany és fémjelzésről szóló törvényjavaslatot, a melyet a kereskedelmi miniszterium véleményezés végett küldött meg a kamaráknak.

— **Gragyanszka Kaszinó** értesíti t. tagjait, hogy október 24-től kezdve minden vasárnap teadélután rendez *kizárólag* tagjai és azok családtagjai részére. Kezdet pontosan 1/6 órakor.

— **A szubotici Izr. Nőegylet és Nép-könyha** október 23-ikán a Bány-szállodában Millos Aurél, a hamburgi »Tanzbühne Laban« tagja és Krutsay Erzi, a budapesti Operaház tagjának közreműködésével modern balettestélyt rendez. A balettestélyt tánc követi Pátkai zenekarával.

KINTORNA

— Szegény Jencit autószerencsétlenség érte és kitornta a lábát.

— No ez nem olyan nagy baj! Hiszen ugysem volt jó táncos!

— Mondja csak kérem, mit akarnak tulajdonképpen azok a feministák?

— Azt akadják, hogy az asszonynak ugyanannyi joga legyen, mint a férfinak.

— Na, én nem hiszem — hogy az én feleségem ebbe beleegyezik.

— Főnök ur, kérek szépen kétnapi szabadságot. Szeretném a vidéken tartózkodó feleségemet meglepni.

— Hogyan? Már olyan biztos a gyanuja?

Kohn megérkezik egy vidéki szállodába, de miután nincs üres szoba, kénytelen bemenni egy olyan szobába, ahol már ott van az ő Grün kollégája.

Kohn reggel korábban kel fel és előveszi a Grün fogkeféjét és azzal keféli a fogait. Grün félszemmé látja ezt, erre ő is felkel, előveszi a fogkeféjét és a lába körmeit kezdi vele pucolni.

— Mit csinál maga? — kérdi Kohn.
— Oh — mondja Grün — ezt én mindig így csinálom.

SPORT

— **Vasárnapi sportprogram Szuboticán.** Vasárnap délutánra csak egy mérkőzést sorsoltak ki, az SzMTC—Szubotici Sport bajnoki meccset. A két stílusos futballt játszó csapat találkozója évről-évre a leginyencebb futballpublikum igényeit is kielégíti. A két csapat az idén feltűnő rosszul startolt, sok balszerencsével küzdött, helyezésük a legkevésbé sem reális. Különösen áll ez a megállapítás a Vasasokra, akik eddig valamennyi mérkőzésüket technikai fölénytel abszolvták. A mérkőzésre, amely a Bácska-pályán kerül döntésre, az SzMTC reorganizált csapattal, a Sport pedig a legutóbbi mérkőzésen sikerrel szereplő összeállításában fog szerepelni. Előmérkőzést fél kettőkor a tartalécsapatok játszanak.

— **Vasárnapi sportprogram Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Vasárnap Noviszadon az őszi forduló legérdekesebb bajnoki mérkőzése kerül lejátszásra. A Radnicski találkozik a sabáci Macsvával, amely eddig veretlen, sőt legjobb gólaránnyal a bajnoki lista élén áll. Ha a Radnicski győz, esetében az OSKV lesz az őszi forduló első helyezettje.

KÖZGAZDASÁG

A magyar kereskedők várják a jugoszláviai viszhangot

Novosti cikke a jugoszláv-magyar gazdasági közeledésről

A beogradi *Novosti* egyik legutóbbi számában dr. Szilágyi magyar kereskedelmi delegátus ismerteti a magyar kereskedők országos egyesületének akcióját a Jugoszláviához való gazdasági közeledés érdekében. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület, az OMKE országos kongresszusán ugyanis Magyar Bertalan, az egyesület alelnöke hangoztatta a magyar kereskedelem és ipar jugoszláv orientációjának szükségességét, kifejtette, hogy a két ország politikai közeledését gazdasági téren is érvényesíteni kell. A beszéd többi részét a lap a következőkben közli:

A magyar kereskedelem Jugoszlávia irányában felbecsülhetetlen ismeretekkel, hajlandósággal, szerteágazó kapcsolatokkal rendelkezik, amelyek kiterjednek nemcsak a nehéz- és kisiparra, hanem a tranzit-kereskedelmre is, mert a legrövidebb út Nyugatról a Balkánra Magyarországon keresztül vezetett. Áll ez természetesen a pénzpiacra is és nemcsak hazai tőkéinkre, hanem a nyugatiakra is, mert ezeknek az országoknak pénzintézetei a dolog természeténél fogva nem lehetnek eléggé informálva a jugoszláv viszonyokról, mint ahogy például mi vagyunk informálva. Meg kell tehát tennünk minden lehetőt, hogy ez a gazdasági kapcsolat pozitív alakot öltözzön.

Magától értetődik, hogy e gazdasági kapcsolat megteremtése hasonló fontosságú Jugoszláviára is, mert Jugoszláviának is érdeke, hogy a nyugati államok ipari termékeit, valamint társadalmi és kulturális cikkeket a legrövidebb, századokon át kitaposott úton, rajtunk keresztül kapja meg, ahogy az ő felesleges termékeinek kivitele is mindig rajtunk keresztül és segítségünkkel történik. Kétségtelen, hogy a magyar és jugoszláv kereskedő körök és testületek a mai megváltozott viszonyok között is tudni fognak módot találni ennek a gazdasági kapcsolatnak a megvalósítására. Azonban, mind a mai napig egyetlen hangot sem hallottunk jugoszláv részről a mi nyilatkozatainkra, a gazdasági kapcsolatok megvalósítása céljából. *Jó volna tehát, ha a jugoszláv kereskedői körök és testületek nyilatkoznának ezekről a kérdésekről és ezzel bebizonyítanák, hogy hajlandók elfogadni a magyar kereskedők részéről feléjük nyújtott baráti kezdet. Reméljük, hogy a mértékadó jugoszláv tényezők és testületek nem fognak bennünket sokáig várni a válaszra és reméljük, hogy az olyan tartalmu lesz, hogy elő fogja készíteni a talajt*

kereskedelmünk és a jugoszláv kereskedelem kölcsönös közeledése számára.

Ugyanerről a témáról a magyar gép- és vasgyárak országos egyesületének elnöke, Hektor Van den Heide is beszédet mondott, amelyet szintén közöl a *Novosti*:

— Földrajzilag Jugoszlávia csaknem a legközelebb esik a mi fővárosunkhoz és ez a két állam kifejezetten egymásra van utalva gazdasági tekintetben. A két ország közötti gazdasági közeledés esetén számos magyar iparvállalat új gyárakat, vagy legalább képviselőket fog alapítani Jugoszláviában.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatója, Stein Emil ezeket mondta:

— A baráti kapcsolatok felvétele Jugoszláviával mind a két államra a hasznos eredmények egész sorát jelentené. Közismert dolog, hogy a háború előtt Budapest nagyon fontos közvetítő-tengely volt a Nyugat és Szerbia közti tranzit-forgalomban. Budapestet a földrajzi helyzete valósággal predestinálta erre a szerepre. Egészen természetes, hogy pénzügyi téren is igen fontos kapcsolat áll elő. A magyar bankok hajlandósága a tőke importálására, már azért is fontos Jugoszlávia számára, mert a nyugati pénzügyi körök a legtöbb esetben egyes budapesti intézetek útján bonyolítják le üzleteiket és így a hitelműveletek során szívesen osztják meg az üzleti kockázatot budapesti és bécsi pénzintézetekkel, amelyek ismerősek a balkáni viszonyokkal. A nyugati tőkének ezek közreműködését kell igénybevenni, hogy a jugoszláv gazdasági élet csatornába juthasson.

Megemlíti még a *Novosti*, hogy a magyar gazdasági élet több tekintélyes vezetőalakja, köztük *Drucker Géza* kormányfőtanácsos is, kifejtette, hogy az egész magyar kereskedelemnek és iparuknak vállelve támogatni kell a magyar kormányt abban a törekvésében, hogy Jugoszláviával minél szorosabb kapcsolatot teremtsen.

Községi árlejtések. Szomborból jelentik: Goszpodjinci községben október 24-én délelőtti nyolc órakor árlejtest tartanak a Goszpodjinci—Csurug közti hid javítására. Előirányzott összeg 235.000 dinár, a foglaló ennek tíz százaléka. A tervek a goszpodjincii községi jegyzői hivatalban tekinthetők meg. — Sztari Vrbász község október 23-án zárt ajánlati versenytárgyalást tart nyolc

vason tüzfára. — Nadalj község október 31-én zárt ajánlati versenytárgyalást tart a villanytelep felépítésére és a villanyvilágításnak a községbe való bevezetésére.

Gazdasági szerződés Jugoszlávia és Csehszlovákia között. A két állam között rövidesen sor kerül egy gazdasági szerződés megkötésére. A kereskedelemügyi miniszterium most felszólította a kamarákat, hogy terjesszék elő a szerződéssel kapcsolatos kívánságaikat.

TŐZSDE

Zürich, okt. 22. Zárlat: Beograd 9.145, Páris 15.50, London 25.1475, Newyork 518 ötnyolcad, Brüsszel 14.55, Milánó 22.60, Amszterdam 207.40, Berlin 123.40, Bécs 73.20, Szófia 3.75, Prága 15.355, Varsó 57.5, Budapest 72.55, Bukarest 2.75.

Beograd, okt. 22. Zárlat: Páris 170, London 274.80, Newyork 56.48, Genf 10.14, Milánó 244, Berlin 13.48, Bécs 798, Prága 167.80, Budapest 795, Bukarest 30.15.

Zagreb, okt. 22. Zárlat: Páris 171, London 274.40—275.20, Newyork 56.45—56.65, Zürich 1092.75—1095.75, Trieszt 242.22—244.22, Amszterdam 22.66—22.72, Berlin 13.48—13.51, Bécs 7.9750—801.50, Prága 167.40—168.20.

Szentai gabonaárak, okt. 22. A pénteki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 295—300 dinár. Ótengeri 150—155 dinár. Csöves tengeri 85—90 dinár. Ujtengeri azonnali szállításra 110—115 dinár. December—januári szállításra ab vasut 115—120 dinár. Tavaszra t b hajó 125—130 dinár.

Noviszdai terménytőzsde, okt. 22. Buza 5 és fél vagon 285—287.50 dinár. Tengeri 3 vagon új, 115 dinár, 1 vagon bácskai december—januári 135 dinár, 2 vagon bácskai, régi 175 dinár, 6 vagon szerémi, száritott 157.50—160 dinár. Liszt 4 vagon 0-ás G. 450—465 dinár, 3 vagon 0-ás G. bánáti 450—455 dinár, 2 vagon 6-os 280 dinár, 1 vagon új bácskai 107.50 dinár. Irányzat: tartott. Forgalom: 26.5 vagon.

Szombori terménytőzsde, okt. 22. Buza bácskai 76-os 280—285 dinár, 75-ös 277.50—282.50 dinár, 74-es 275.50—277.50 dinár. Szerémségi ugyanez. Tisza-slep bánáti 285—290 dinár. Begaslep 272.50—282.50 dinár. Szerbia-slep 265—270 dinár. Rozs bácskai 200—210 dinár. Zab bácskai 135—140 dinár, szerémségi 137.50—142.50 dinár. Árpa 62—63-as 150—155 dinár, tavaszi 63—64-es 160—165, 65—66-os 175—180 dinár. Kukorica 170—175 dinár, bánáti 170—175 dinár, szerémségi 175—180 dinár, morzsolt, száritott bács-

Ez Bayer eredeti csomagolása

Aspirin tablettáinak

Figyeljünk a kék-fehér-piros védjegyre!

kai 152.50—155 dinár, szerémségi 152.50—155 dinár, slep-szállítás novemberre 152.50—155 dinár, morzsolt november—decemberi 150—155 dinár, új csöves 78—80 dinár, morzsolt 110—115 dinár. Bab fehér 150—155 dinár, kézzel válogatott 160—165 dinár. Liszt 0-ás 440—470 dinár, 2-es 400—415 dinár, 5-ös 340—370 dinár, 6-os 280—290 dinár. Korpa 105—110 dinár. Irányzat tartott, forgalom 182.50 vagon.

Budapesti gabonatőzsde, okt. 22. A határidőpiacon az üzletmenet vontatottan és lanya irányzattal indult, később azonban az irányzat javult. A búzában nem volt árváltozás, a rozs ára azonban emelkedett. A forgalom márciusi és májusi búzában és márciusi rozsban volt a legnagyobb. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Buza novemberre 382, márciusra 416—420, zárlat 418—419, májusra 419—423.5, zárlat 420—421, rozs márciusra 317—322.5, zárlat 420—421, rozs márciusra 317—322.5, zárlat 319—319.5. A készárúpiaccon az irányzat tartott, az üzlet csak szűk keretek közt mozgott és csak zabban volt a forgalom élénkebb. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 372.5—392.5, rozs 287.5—290, árpa 230—245, sörárpa 270—325, köles 180—190, zab 205—220, tengeri 250—255, repce 570—580, korpa 157.5—160.

Csikágói gabonatőzsde, okt. 22. Buza decemberre 142.75, buza májusra 147. Tengeri decemberre 76.5, tengeri májusra 83.75. Zab decemberre 43.875, zab májusra 47.875. Rozs decemberre 100.75, rozs májusra 107.

Newyorki gabonatőzsde, okt. 22. Buza őszi vörös 153.25, buza őszi kemény 151.75. Tengeri 84.25. Liszt 710—740. Irányzat búzában és tengerinél alig tartott, rozsnál csendes.

Őrizze meg kedvenc

gyermekének illatos és selyemlágú hajfürtjeit, melyeket annyi szeretettel simogattunk és csókolgatunk. Gondozza állandóan **Elida-Shampooval**, mely alaposan tisztít és tökéletesen ártalmatlan szer. A haj pompás fénye és elragadó, természetes hullámossága a biztos eredménye egyszeri mosásnak a **szóda-mentes Shampooval**

JUGOSLAVENSKO D. D. GEORG SCHICHT, OSIJEK, »Elida« Osztály.

Kérek nekem díjmentesen egy eredeti csomag Elida-Hajápolást küldeni. 8/VI

Név: .....

Teljes cím: .....

Kérjük ezen szelvényt kitöltve egy levelezőlapra ragasztani.

ELIDA

NYILT-TÉR

Árverési hirdetés

Alulírott csődtömeggondnok a Sombori Kir. Törvényszék St. 1658/12—1926. számú végzése alapján 1926. évi október 26-án délután 3 órakor, Pacséron, Schaffer Ármin 858. h. sz. szállásán nyilvános árlejtés útján a folyó gazdasági évre bérbe fogja adni a Schaffer Ármin csődtömegéhez tartozó 52 hold területű szántóföldet.

A föld egészben, vagy részletekben lesz bérebe adva.

A legtöbbet ígérő köteles a bérösszeg felét azonnal a csődtömeggondnok kezéhez lefizetni és az ígért bérösszegnek 1/2% illetékét, a másik felét a bérösszegnek pedig 1927 évi május 1-én a csődtömeggondnoknak, vagy — ha netán a föld közben eladatnék — az akkori földtulajdonosnak.

Dr. Konyovics Jócó
sombori ügyvéd
mint csődtömeggondnok.

9780

A „SREĆA“ Jótékony Kiházasító Egyesületnek ezton mondok köszönetet a nekem járó segély pontos kifizetéseért.

Subotica, 1926. október 21.

9152

Jelena Bašić

Alulírott ezton mondok köszönetet a „SREĆA“ Jótékony Kiházasító Egyesületnek a nekem járó segély gyors és pontos kifizetéseért.

Subotica, 1926. október 20.

2906

Tereza Bašić Palković

Üzletáthelyezés.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy speciális képkeretszaküzletemet Kralja Aleksandra ul. 13. sz. al (volt Landauer drogéria helyére) helyeztem át, ahol festmények, gobelinok szakszerű keretezését végzem. Kérem a n. é. közönség további szíves támogatását

9648

Bachinger Frigyes, Szubotica.

PRIESNER

RUDIĆEVA ULICA

e heti reklám árai!

Férfi kalapok	58 D.	Gyermek cipők	36
Gyermek kalapok	40 D.	számú, 30 D.-tól	95
Férfi ingek	50 D.	d nárig. Gombok, szal-	
Selyemnyakkendők	18 D.	lagok, himzések, cip-	
Harisnyák	8 D.	kés, tejeskiaru itása	
Vászon zsebkendők	4 D.	beszerzési áron a ul!	
Nadrágtartók	10 D.	Használja ki az al-	
Téli trikó ingek	48 D.	kalmat, míg a kész et	
Esernyők	50 D.	tart!	7/73

503

„FIAT“ AUTO

4 üléses, keveset használva, a legjobb karban ELADÓ

Gerber sörgyarában Stari-Bečej.

Legelsórangú üzlet!

Kalapszalón „ESTERKA“

a KORZÓN „Aleksandrova ulica 9.)

Bársonykalapok legszebb anyagból és elegáns kivitelben

90—100—150 dinár

Filzkalapok 80—100—150 dinártól és feljebb

Frissen érkezett bécsi és párisi modellek.

Elegáns alakítások olcsó áron!

Elektromotorok és dynamók tekerceselését, szerelését és javítását garanciával végzi

KARDOS

elektrotechnikai gépműhelye Subotica
Boška Vučića ul. 21. Telefon 122. Braun 'at lépén.

Jótállás a biztos eredményért!!!

REITTER OSZKÁR találmánya

PATKÁNIN

Törv. véd.

PATKÁNYIRTÓSZER

Egy doboz ára 15 dinár

Megrendelhető:

Patkánygyár (Torontáli Agrárbank RT.) Vel.-Bacsókerék

Viszonteladók Subotícán:

Herzl Drogeria, Kurtus Milos csemé- és fűszerkereskedés, Decei Jenő gyógyszerár.

Vidéki viszonteladók:

Ada Wolf Soma vegyeskereskedés

Arađ (Torontál) Veselinov gyógyszerár

Bajmok Balassa Bertalan vegyeskereskedés

Beltinci Ebenspanger Jean vegyeskereskedés

Bač-Petrovoseo Kolofon Károly gyógyszerár

Čantavir Krausz Mór vas- és fűszerkereskedés

Novisad Popity Milán gyógyszerár

Kosta Živojnović, Higijena drogeria

Nakovo (Panat) Bárany Lajos gyógyszerár

Odžaci (Bačka) Rausch Ede vegyeskereskedés

Pančevo Dragutin Irasek drogeria

Sombor Fehér drogeria

Senta Bánffy Gyula gyógyszerár

Glücksthal Zoltán gyógyszerár

Jovanovits Vojislav gyógyszerár

Ormos Andor drogeria

St.-Kaniža Domokos János gyógyszerár

Stara-Moravica Facsar Albert vegyeskereskedés

Topola (Bačka) Balla Árpád kereskedés

Veliki-Bečkerék Kovács drogeria.

Balla Richard drogeria

Kollarich Gábor gyógyszerár

Vinkovci Eisenstädter Adolf vegyeskereskedés

Vršac Flórián G. és Fiai kereskedés

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában

Írtásokkal felelősséggel vállalunk. 1045

A LEGJOBB NEMET RADIÓUJSÁG A

RADIOWELT

megjelenik minden szombaton. Tudományos cikkek s népszerű illusztrált rádióipar.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

WIEN III., RÜDENGASSE No. 11.

Ne mulassa el még ma előfizetni ezt a kitűnő rádiószaklapo

A „RADIOWELT“ előfizetési árai:

Egész évre 300 dinár — Félévre 160 dinár

Negyedévre 80 dinár. Egyes szám ára 8 dinár.

Az elegáns precíziós óra mérsékelt áron minden jobb órásüzletben kapható

VADÁSZOK!

A vadászfegyverek és löszerek lényegesen olcsóbbak lettek.

Kérjék a legújabb, nagy képes fegyverárjegyzéket.

V. BATA SIN

SUBOTICA

vadászfegyver és löszér nagykereskedő cégtől. Az ország egyik legnagyobb és legjobban felszerelt vadászati szaküzlete

Vadászfegyvereinkért írásban jótállást vállalunk Óriási raktár. Óriási választék.

NAGYBAN. KICSINYBEN.

Tegyen egy próbavásárlást. VADÁSZTÁRSASÁGOKNAK KÜLÖN ÁRENGEDMÉNY

Villanyerőre berendezett, nagy puskaműves műhelyünk, elsőrangú fegyvermester vezetése alatt áll.

Javításainkért teljes garanciát
Telefon 614. vállalunk Telefon 614.

virštili, szalámi és felvágott csak akkor megbízható, tiszta és jó, ha az

KÖRÖSI

gyárából való

„VENECIN“

kéntartalmu gyógyviz irodalma:

Dr. E. Mainet Paris: A nehéz gyomor és bélbajok, ekscemák, herpesz és női bajok kezelése a párisi, Galpetrier, St. Louis, St. Lázár kórházakban.

„Über Venicin“ Allg. Poliklinik, Wien, Med. Wochechrift 1926. No. 15. Dr. Oscar Hübler: A reuma kezelése.

„Venicin“ minden gyógyszerárban és drogeriában kapható, az erre vonatkozó irodalom díjmentesen kapható az SHS toleratánál:

Cosmochemia k. d. Za reb. Račkoga ul. 7/a

»MORAVIJA« A. D. SUBOTICA

ALEKSANDROVA ULICA 13.

E hónap 25-én hurcolkodunk Beográdba

A nagy kiárusításból még megmaradt női, leányka és gyermek gyapju és selyem ruhák, rövid kabátkák, bluzok, Poul-Owerek, mellények ujjal, kötöttárak stb.

feltűnő olcsó árban lesznek kiárusítva

Csak e hónap 25-ig!

9447

Csak e hónap 25-ig!

Tüzifa

I-a gyertyán, cser,
kőris, tölgyhasáb
keverve

36 dinár

I-a bükkhasáb **38 D.**

apritva és házhoz szállítva. **Pontos mérés**

Vujković J. és Társa fatelepén, Jukićeva 41. Telefon 669.

Tüzifa vagon-tételekben olcsó napi áron.

Jeggyűrűk, órák, ékszerek
és valódi chinaezüst dísz tárgyak
lakodalmi ajándéknak a legolcsóbbak
Ádám ékszerésznél
Subotica, Rudić-ut. 6. Sugár fűszeres ház.

Eredeti párisi
modellkalapok
csakis nálam kaphatók
Olcsó árak!
Heiduska Mariska Subotica

Weitzenfeld és Társa
Subotica
Detailizlet: Városi bérpalota. — Telefon 192.
Engros: Wilsonova ul. 7. — Telefon 190.
Z S Á K
ZSINEG
PONYVA
PONYVA KÖLCSÖNZÉS.
Kárpitos kellékek mint: butorszövet, matrácgrad-
lik, afrik, lószőr, pehelytolipótló, önműködő roletta
rudak, linoleum, szőnyeg, lépokrócok, gyapju és
utítakarók.
LEGOLCSÓBB ÁRAKI

Legnemesebb, kiválóan zamatos, fajsúlyokból
vevők hordóiba szüretelhető **1000 hekto-
liter, husz cukorfokos h o m o k i**
MUST
legjutányosabb árban
Tizezer darab fanyelű I-a **CIROKSEPRŐ**
Seitz-féle 4 szítás, alig használt **BOR-FILTER**
eladó
HIRSCHL
Potiski Sveti Nikola. Telefonszám 3

Előnyomtatott kézimunkákat
előfestett gobelineket
sablónokat
teljes előnyomdaberendezéseket
legolcsóbb áron, gyorsan és pontosan szállítunk
Árjegyzéket kívánatra díjtalanul küldünk!
Kézimunka és Sablónipar
Budapest, VI., Dob-uca 30

A LEGTÖKÉLETESEBB BUICK AMELY EDDIG ÉPÜLT

1927-es modellek

Vibráció nélküli motor ; zajtalan transzmisszió ; új festések ; termostikus vizkontrell ; vakum-
mal tisztított páncélborítások ; bugás nélküli hátsó tengely ; kibalanszírozott kerekek ;
balanszírozóval ellátott motortartály ; sok fontos újítás.

Most van kiállítva.

Frank i Drug
ZAGREB, Gundulićeva 40.

Velimir Jovanović
BEOGRAD, Bosanska ul. 54.

General Motors Near East, Alexandria

Ha lesz valamikor jobb automobil, azokat is Buick fogja építeni.

Kölcsönöket
előnyös feltételek mellett
törlesztésre folyósítok
Eladók
bérbeadók, vaszek, bérbeve-
szek földet, házakat, gyarakat
és mindenféle ingóáru.
Beszerzek
kávéházi, vendégői, italmérési
honpolgársági és kiutazási
engedélyeket.
Eljárók
szabadalmazási ügyekben. El-
fogadok mindenemű kérvények
megírását és mindenféle ügyek
utánjárását. Kérdőkördésekre
válaszbélyeg melléklendő: leve-
lezés bármely nyelven.
Josip Peić
trgovačka i komisionalna agen-
tura I. Paje Kujundžića ulica 5.

„SLAVIJA“
Temetkezési Egylet okt.
24 én. d. u. 4 órakor
tartja Sudarević ulica 52.
alatt rendkívüli közgyüle-
sét, tekintet nélkül a meg-
jelent tagok számára,
melyre t. tagjait meg-
hívja.
9772 **Az elnökség**

Mig a készlet tart
Saját készítésű
fiu, leány Cipők D 100-tól
térfi v. női Cipők D 150-től
Klein ortopédcipésznél
Subotica, Pašićeva ulica 6
Mérték után rendes v. rendel-
nes, beteg vagy fájós lábakra
olcsón és gyorsan készít.
Tanoncok fizetéssel felvétetnek

litografia
MUNKÁK
legjutányosabbak
FISCHER ERNŐ
GRAFIKAI MŰINTÉZETÉBEN
SUBOTICA.

Széna
Szalma
Szeeska valamint
Tüzifa
legolcsóbban kapható
HORVÁTH JÓZSEF
takarmánykereskedőnél
Subotica, Trenkova ul.
Sánta-szanatóriummal szemben
Kívánatra házhoz szállít

KORZÓ MOZI

Vasárnap utoljára a nagy sikert aratott
LEHAR OPERETT
LUXENBURG GRÓFJA

Hétfőtől

RUDOLF VALENTINO

eddig még ismeretlen nagy filmje

COBRA

Ezenkívül Harry Langdon az új Chaplin
burleszkje

TRAP... TRAP...

APRÓHIRDETESEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jelzés leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszlevegő melléklendő.

Elsőrendű utazók keres- tetnek versenykivüli kül- földi cikk eladásához. — Akik Bánát, Bácska, Baranya, Horvátország és Slavonia vevőköreit ismerik küldjék ajánlataikat »Cassa« jelige alatt e lap kiadóhivatalába. 9758

Jó munkás kötöszegéd azo- nal állandó alkalmazást nyerhet, ki Zsakard kötö- gében önállóan tud dolgozni. Varga Flórián, gyapjúfonó és kötőde, Su- botica, Trumbićevo 3. 6756

Ügyes borbélysegéd azo- nal beléphet Zvekics Timo borbélymesterhez Staraka- nizsán. 9753

VÉTEL-ELADÁS

Szalongarnitúra, modern sötét uri szalonnak is alkalmas, eladó. Cim kiadó- ban. 9730

Daraskó-állvány, 2 drb, komplett, eladó. Vujkovic J. és Társa fatelep, Subo- tica. 9708

Borbélyüzlet, forgalmas helyen, olcsón eladó. Cim a kiadóban. 9711

Íróasztalt megvételre ke- res Heumann Mór könyv- kereskedése. 9697

Villanymotor Sziment Schukert 3.5 HP indító kapcsoló szíjfértítő-órával 220 vagy 380 voltra 3.500 dinárért eladó. — Pallas-Reklam, Subotica. 9696

Posta közelében modern sarokház három nagy lakással, felparcellázva lakásként eladó. Bővebbet Földes ruhaüzlet. 9678

Gabonaüzlet, jóforgalmu bánáti tiszaparti község- ben eladó, ugyanott egy 5 HP szivógázmotor is el- adó. Cim a kiadóhivatal- ban. 9622

Egy vagy két uccai buto- rozott szoba az Aleksandra ulicán azonnalra ki- adó. Ugyanott új ebédlő- butor, csillár és nagy könyvtár utánynosan eladó. 9707

A raktáron levő

női kalapokat

meglepő olcsón árusítom

Salon POGÁNY

Trg Fra Jese 15. (Hitelbankkal szemben)

„GINGOLD“

HALKONZERVGYÁR SUBOTICA

Osijeki kerület és Baranya képviselője:

Josip Ries Osijek

500 DRB. ÓRA INGYEN

Minden **IDOL-KREM** dobozban van egy beű az

J D O L K R E M

szóból. Ha azokat összegyűjti és beküldi az üres dobozokkal együtt **juta'mul kap egy órát**

Kérje Ne fogadjon mindenhol! el mást!

Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D. D. NOVISAD

NARODNI BIOSKOP

Csütörtöktől—vasárnapig
Szenzációs műsor!

Alarm

(Tűzriadó)

Egy nagy tűzvész borzalmas története 7 nagy felvonásban Remek, érdekes, szenzációs, izgalmas óriásfilm, páralia slager 7 nagy felvonásban. Fős. erephen: a második

Gloria Awanson
Helene Chadwick
Műt. iserő 2 felvonás
új Burleszk komédia

Jón! **Jákó fia** Jón!
Hatalmas Bern-te-n dráma!

Eladó nagyobb mennvisé- gü nemesített gyümölcsfa 1—2—3 évesek, vadszilva és vadalmacsemete két éves. Kivánatra áriegyzé- ket és felvilágosítást ad a máriatelepi faiskola ke- zelője Nagymihály Antal, Novakaniža, Banat. 9634

Figyelem! Egy ímenteli ételi üzlet, konkurrenca nélkül, kiadó vagy házzal együtt eladó örök áron. Bővebbet: Madasz János, Novibecsei. 9491

12 ebédlőszék, finom kivi- telű és egy villanyluster, eladó. Cim a kiadóban. 9801

Lisster-motor szalagfü- résszel, kocsira szerelve, huzatos, hibátlan, egész- ben vagy külön is eladó. Subotica, Diačka ul. 7. 9774

Eladó egy komplett mozi- berendezés, mely áll: Pathe-vetítőből, 5 lóerős benzin agregatból, 65 Vol- tos 30 amperes, 1 Voltme- ter és amperemeterből, alig használt állapotban, eladó 16.000 dinárért. Fel- világosítást ad a kiadó- hivatal. 9773

Női kalapszalom Sombor- ban a legjobb helyen, be- vezetett, kitünő forgalmu, családi okok miatt, utánynosan azonnal eladó. Cim a kiadóban. 9761

Kisebb üzletberendezés 1000 dinárért eladó. Kre- kus óraspecialista. Gyümölcsiac. 9779

Keveset használt Chevro- lette, 4 üléses autó, vil- lanvinditással és világítás- sal, olcsón eladó. Fellegi János, Madiarska ulica 27, Novisad. 9768

Jóforgalmu vendéglő szál- lodával, 10.000 lakosu bácskai városban, hosszu lejáratu törlesztésre is, olcsón eladó. Crvenka Stock. 9680

Vidákov és Szántó Novakaniža, Telefon 14, aiánlanak prima minőségü vöröharvmat eladásra. 9734

Iroda, butorozva vagy üresen, külön lépcsőházi bejárattal huspiacon azo- nal kiadó. Strosmaierova 8, telefon 879. 9749

Apolló Novisad

Oktober 22, 23, 24-én

Madame Sans-Gêne

Viktorien Sardou és Emile Moreau komédiája 7 felvonásban

Főszerephen: Gloria Swanson Emile Drain, Charles de Roche Suzanne Bianchetti Warwick Ward

Oktober 25—26-án

Svetislav Petrovics

Az „Utolsó keringő“ c. filmben

Üzlethelyiség Paie Kujun- dzicza 3. alatt november 1-től kiadó. Felvilágosítás ugyanott a nőifodrásznál. 9712

Teherautómat, Mercedes- gyártmányu, 1½ tonnás, elcsereálném egész könnyű teherautóval, lehet iókar- ban levő Ford is vagy luxusautó, mely teherautó- nak átlakítható. Hambur- ger íéggvár. Szubotica. 9684

Lakást kaphat magánvos nő beltéren. Cim a kiadó- ban. 9645

Értesitem a tisztelt kö- zönséget, hogy uionnan épült nagytermemet bá- lak, estélyek, vacsorák, sportesemények: boks, birkózás, vivás megtar- tására bérmentve adom ki Prohászka vendéglős Szegedi-ut. 8560

Legolcsóbban vásárol kész férfi-, női- és gyermek ruhákat Földes Samu uionnan berendezett ruha- áruházában. Gyümölcs- piac, Rudics utca, Divatos férföltöny 500 din., férfi raglán 600—700, fiu téli- kabát 475, lánykabát 350, női raglán 550, gummi kö- peny 250, szövetszuni 450, borkabát 850, szörmebé- léssel 975, divatnadrág 225, munkaköpeny 145 és öltöny 165. Vidékre után- véttel, meg nem felelés esetén a pénzt visszakül- döm. — Saiát érdekében ügvelien a címre, Földes Samu ruhaáruhaza. Kül- ön osztály mérték után! rendelésre. 5905

Van szerencsém a n. é. közönségnek és kedves vendégeimnek szives tu- domására hozni, hogy e hó 23-án kezdem meg a vendéglőmet reggeli 4 óráig nyitva tartani és mai naptól fogva naponta elsőrendű friss tiszórai és ebédkoszt kapható. Telies tisztelettel Bartul Stantić, Vilsonova ul. 33 Zöldfa vendéglővel szembe, Vöröskör -iskola során. 9713

Utcai pince kiadó posta közelében, ház eladó. Ér- deklődni: Streisinger bór- kereskedőnél. 9776

Ebédkosztot beltéren két szemlézve jobb izraelita magánháznál keresek. — »Vallásos háztartás« jel- igére. 9775

Egy szép nagy uccai szo- ba a belvárosban irodának november elsejére kiadó. Cim a kiadóban. 9750

LEVELEZÉS

»Arvaleány«-nak levele van a szuboticei kiadóhi- vatalban. 9727

FOGLALKOZÁS

Cukrásztanoncnak fiu fel- vétetik. Ugyanott stelázsí, pult márványlappal eladó. Keppert Jánosné cukrász, Subotica, Jelašićeva ul. 3. 9742

Bizalmi levelezői, pénz- tárnoki vagy hasonló ál- lást keres korrekt uriem- ber nagy praxissal, kitünő referenciákkal. Megkere- sések kéretnek »Létnimi- num« jeligére kiadóba. 9737

Gyógyszerészgyakornokot keresek azonnali belépésre kedvező feltételek mellett, némi gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. — Szükséges nyelvismeret: szerb, német és magyar. Mr. Ph. Róth Mihály gyógyszerész, Zabali — Bačka. 9741

Ügynököket fényképna- gytásban felvesz, fel- tételek levélileg is. — Apróné fényképész, Stara- Kaniža, Kralja Petra uli- ca 31. 9728

Helyi piacra ügynököt ke- resek bor- és pálinkára. Cim a kiadóban 9726

Pénzbeszedő kerestetik. Cim a kiadóban. 9722

Jól érettségizett fiatal- ember nagyobb üzletben vagy vállalatnál állást ke- res, mint kereskedő, könyvvitelben és leve- lézésben valamennyire jártas, beszél és ír szer- bül, németül és magyarul. Cim a kiadóban »8« szám alatt. 9693

Keresünk Novisadra sza- kácspraktikánst, ki a cuk- rász munkában is jártas. Aiánlatokat fizetési igé- nyek megjelölésével Kar- dos, hirdetőirodájába No- visad, Vilsonov trg 7. ké- rünk. 9733

Önálló villanszerelőket felveszünk. Jelentkezni: Villanygyár, városi üzlet, Kostina ul. 1. 9702

Iccést vagy bérlőt keresek vasuti szállodában, Szókó Mihályné, Bačko-Gradište. 9656

Keresek egy idősebb ön- álló, ügyes hentes- és meszarossegédet üzletve- zetőnek. Mák János ven- déglős, Bačko-Gradište. 9655

Ügyes kifizetőiu azonnali belépésre kerestetik. — Csakis jól feilett, erősek jelentkezzenek. Cim a ki- adóhivatalban. 9677

Agilis, szakismerettel ren- delkező egyén szép hasz- not hozó üzlethez 100.000—200.000 dinárral rendel- kező társat keres. Érdek- lődők adíák le cimüket »Komló« jelige alatt Kar- dos hirdetővállalatnál, No- visad, Vilsonov trg 7. 9731

Allandó munkára szabó- segédek felvétetnek, Raida István, Srbobran. 9719

Írógépelni jól tudó fiatal leány irodai alkalmazást keres, azonnalra is mehet. Cim a kiadóban. 9800

Házvezetőnői állást keres kisebb családnál vagy ma- gános urnál szorgalmas jól főző intelligens fess fiatalasszony. Aiánlatokat »Megbízható« jeligére a kiadóhivatalba kérek. 9760

LEGOLCSÓBBAN őszi és téli szükségletét

BRAĆA LITTMANN-nál

(Huspiac) veheti meg

Női harisnya	eddig 9— most 8—	Dzsömper-fonal, vastagabb
Női flórharisnya	20— " 13—	eddig 10— most 8-50
Finom flórharisnya	26— " 23—	Férfi-ing gallérral
Selyem harisnya	17— " 15-50	" " " 50—
Kötött kabát	115— " 85—	Fehér férfi-ing
Dzsömper-fonal	6— " 5-50	" " " 50—

Téli keztyű, gyapjuharisnya stb. stb., nagy választékban

Győződjék meg áraink olcsóságáról!